

LAUREA
AMMATTIKORKEAKOULU
Yhdessä enemmän

Turvaamistoimet ja täytäntöönpano

livari, Jari

2016 Hyvinkää

Laurea-ammattikorkeakoulu

Turvaamistoimet ja täytäntöönpano

Jari Iivari
Liiketalous
Opinnäytetyö
Huhtikuu, 2016

Laurea-ammattikorkeakoulu
Hyvinkää
Liiketalous
Oikeudellinen asiantuntijuus

Tiivistelmä

Jari Iivari

Turvaamistoimet ja täytäntöönpano

Vuosi	2016	Sivumäärä	36
-------	------	-----------	----

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on käsitellä turvaamistoimia ja niiden täytäntöönpanoa ulosotossa. Turvaamistoimella tarkoitetaan toimenpidettä, jonka tarkoituksena on turvata hakijan oikeus ennakolta ennen pääasian oikeudenkäyntiä. Oikeudenkäynnit ovat yleensä pitkäkestoisia, joten turvaamistoimen avulla pyritään turvaamaan, että vastapuoli ei joko hävitä tai anna hakijalle kuuluvaa omaisuutta pois.

Opinnäytetyön alussa käsitellään yleisesti ulosottoa ja turvaamistoimia. Ensin käsitellään yleisesti ulosottoa ja sitä, että miksi se on olemassa. Sen jälkeen käsitellään turvaamistoimia yleisesti. Tarkoituksena on esittää, että miten ja miksi turvaamistoimia haetaan ja millaisia turvaamistoimia on olemassa ja miten ne eroavat toisistaan.

Kolmannessa osuudessa käsitellään turvaamistojen täytäntöönpanoa ulosottovirastoissa. Luvussa kerrotaan, että millä perusteilla turvaamistoimi tulee ulosottoon ja mitä asioita vaaditaan, että turvaamistoimi voidaan laittaa ulosotossa täytäntöönpanoon. Esimerkiksi hakijalta vaaditaan yleensä vakuus ennen kuin turvaamistoimi voidaan laittaa täytäntöönpanoon. Osiossa myös käsitellään, että miten turvaamistojen täytäntöönpano toteutuu ulosotossa. Luvussa myös käsitellään oikeusperiaatteita, jotka sääntelevät ulosoton toimintaa.

Lopussa käsitellään eurooppalaisen tilivarojen turvaamismääräystä. Euroopan parlamentti ja Euroopan unionin neuvosto antoivat asetuksen N:o 655/2014, jonka tarkoituksena on helpottaa velkojen perintää Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä. Turvaamismääräys on uusi toimenpide, joka tulee voimaan vuonna 2017.

Opinnäytetyö on toiminallinen työ, jossa avataan, että mitä turvaamistoimet ovat ja miten prosessi etenee ulosottoon asti. Työn tarkoituksena on olla niin sanottu opas, joka helpottaa varsinkin uusien työntekijöiden ymmärtämistä turvaamistoimista ja niiden täytäntöönpanosta ulosotossa.

Ulosotto, turvaamistoimenpiteet, takavarikko, täytäntöönpano

Laurea University of Applied Sciences
 Hyvinkää
 Business Management
 Legal competence

Abstract

Jari Iivari

Precautionary measures and execution

Year	2016	Pages	36
------	------	-------	----

The aim of this thesis is to discuss the functionality and execution of precautionary measures used in enforcement cases. Precautionary measures refer to actions taken in order to ensure the legal rights of an individual, before his or her main case is heard in court proceedings. As court proceedings usually last for long periods of time, precautionary measures are taken to ensure that the opposing side does not either dispose of or give away any property of the applicant.

The first part of this thesis discusses enforcement and precautionary measures in general, beginning with the basics of enforcement and the necessity for such action. It then moves on to discuss precautionary measures at a general level. The aim of this section is to explain the process of applying for precautionary measures; how and why people apply, and what kind of precautionary measures are possible as well as how do they differ from each other.

The third section of this thesis analyses how precautionary measures are carried out in enforcement agencies. In this chapter, what is considered is the implementation of precautionary measures; on what grounds can they be implemented in an enforcement, and what prerequisites are needed in order to carry precautionary measures out. As an example, for precautionary measures to take place, security is usually needed. In addition, the chapter discusses how precautionary measures are executed in enforcements. This chapter also covers the legal principles that regulate enforcement actions.

The last chapter of this thesis discusses security regulations of funds in European accounts. Specifically, Regulation Number 655/2014, (as established by the European Parliament and the European Union), which is aimed at easing debt collecting across countries in the European Union. This security regulation is a new procedure, that will come into effect in 2017.

Enforcement, precautionary, seizure, execution

Lyhenne- ja lakiluettelo

KKO	Korkein oikeus
OAL	Oikeusapulaki (257/2002)
OK	Oikeudenkäymiskaari (4/1734)
PKL	Pakkokeinolaki (806/2011)
UK	Ulosottokaari (705/2007)
VVV	Valtakunnanvoudinvirasto

Sisällys

1	Johdanto	7
1.1	Ulosoton tehtävä	8
1.2	Ulosottoperuste	8
1.3	Ulosoton organisaatio	9
1.4	Turvaamistoimi	10
1.5	Turvaamistoimen hakeminen	11
1.6	Väliaikainen ja lopullinen turvaamistoimipäätös	11
1.7	Muutoksenhaku	12
2	Erilaiset turvaamistoimet	12
2.1	Oikeudenkäymiskaaren turvaamistoimet	12
2.2	Vakuustakavarikko	14
2.3	Verotakavarikko	15
2.4	Ulosottomiehen määräämä takavarikko	16
2.5	Todistelun turvaaminen teollis- ja tekijänoikeuksia koskevissa riita-asioissa	16
3	Täytäntöönpano ja ulosmittaus	17
3.1	Hakemuksen saapuminen ulosottoon	17
3.2	Vakuus	17
3.3	Torjuntavakuus	18
3.4	Turvaamistoimen yhteys pääasiaan	19
3.5	Ulosoton periaatteet ja menettelysäännökset	20
3.6	Täytäntöönpano	21
3.7	Muun turvaamistoimen täytäntöönpano	22
3.8	Kulut	23
3.9	Tilastoja	24
3.10	Täytäntöönpanomaksut	26
3.11	Turvaamistoimen peruuttaminen	26
4	Eurooppalaisen tilivarojen turvaamismääräys	26
4.1	Tuomioistuinkäsittely	27
4.2	Täytäntöönpano	28
4.3	Tiedoksianto	29
4.4	Oikeussuojakeinot	30
4.5	Vaikutukset	31
5	Yhteenveto	31
	Lähteet	34
	Kuvat	36

1 Johdanto

Suoritin opintoihin kuuluvan oikeudellisen työharjoittelun Länsi-Uudenmaan ulosottovirastossa, minkä jälkeen olen jatkanut työskentelyä kyseisessä paikassa. Monien eri ideoiden jälkeen päädyin tekemään opinnäytetyön turvaamistoimista ja niiden täytäntöönpanosta ulosotossa. Muita vaihtoehtoja olivat muun muassa elatusavut, konkurssit ja velkajärjestelyt ulosottovirastossa. Itse en tiedä kovin paljoa tiedä turvaamistoimista ja sen takia halusin tietää niistä lisää, että mitä kaikkea turvaamistoimilla oikein tarkoitetaan ja miksi ne ylipäänsä ovat olemassa. Kyselin myös muutamilta työkavereilta, jotka tekevät samoja työtehtäviä kuin minä, että mitä he tietävät turvaamistoimista ja vastauksena oli, ettei tietoa ole paljon ja halu tietää lisää oli kova.

Turvaamistoimia ei tule ulosottovirastoihin kovin paljon ja ne ovat haastavampia kuin yleensä ulosottoon saapuvat ulosottoasiat. Virastossa ei ole kattavaa infopakettia turvaamistoimista ja opinnäytetyön tarkoituksena on selkeyttää, että miksi turvaamistoimia on olemassa ja mitä niille tehdään.

Opinnäytetyön on toiminallinen työ, jonka tarkoituksena on siis avata, että mitä turvaamistoimilla tarkoitetaan ja mitä niille tehdään ulosottovirastossa. Turvaamistoimia käsitellään opinnäytetyössä teorian ja oikeusdogmatiikan eli lainopin avulla. Lähteinä käytetään oikeusopillista lainsäädäntöä, kirjallisuutta, joitakin oikeustapauksia ja lehtiartikkeleita. Aluksi kerrotaan lyhyesti, että miksi ulosotto on olemassa ja mitkä tekijät johtavat siihen, että ulosottoa tarvitaan. Tämän jälkeen käsitellään pääaihetta eli turvaamistoimia. Työssä avataan, että mitä turvaamistoimet ovat, minkälaisia turvaamistoimia on ja miten niitä haetaan. Tämän jälkeen käsitellään, että miten ulosottovirastoissa toimitaan, kun turvaamistoimi saapuu täytäntöönpanoon ulosottovirastoon. Luvun lopussa pohditaan tilastojen avulla, että kuinka paljon turvaamistoimia on tullut lähivuosina ulosottovirastoihin. Tarkoituksena on yrittää pohtia, että mitkä tekijät vaikuttavat turvaamistojen hakemiseen ja miksi turvaamistojen määrä vaihtelee vuosittain. Opinnäytetyöhön on myös otettu uutena asiana Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 655/2014 eurooppalaisen tilivarojen turvaamismääräyksestä. Asetus ei ole vielä voimassa, mutta se tulee voimaan vuoden 2017 alussa.

Yhteenvedossa käsitellään, että miksi hakijan kannattaa hakea turvaamistoimia ja mitä haittaa siitä voi olla. Luvussa myös pohditaan, että voidaanko jopa sanoa, että turvaamistoimia myönnetään jopa liian helposti ja haetaan jopa välillä väärin käyttötarkoituksia varten. Luvussa myös pohditaan, että ja miten eurooppalaisen tilivarojen turvaamistojen määräys vaikuttaa viranomaisiin.

1.1 Ulosoton tehtävä

Ulosoton tarkoituksena on laiminlyödyn velvoitteen täytäntöönpano. Ulosotto on ainoa ja lopullinen vaihtoehto, jos velallinen ei suostu maksamaan velkojansa vapaaehtoisesti velkojalle. Tällöin velkojalle ei jää muuta vaihtoehtoa kuin periä saatavansa ulosoton kautta. Ulosotto on julkisen vallan käyttöä ja Ulosottokaari on keskeisin säädös, jonka mukaan ulosotto toimii. (Linna & Leppänen 2014, 1) Ulosotto on ensisijaisesti siviilitäytäntöönpanoa. Ulosotossa pannaan täytäntöön ulosottokaaren mukaisesti riita- tai rikosasiassa asetettu, tuomioon tai muuhun ulosottoperusteeseen sisältyvä yksityisoikeudellinen velvoite. Myös suoraan ulosottokelpoiset saatavat peritään ulosoton kautta. Näitä ovat muun muassa verot, julkiset maksut, kuten terveyskeskusmaksut ja jotkut vakuutusmaksut. Velvoitteet ovat yleensä maksuvelvoitteita, mutta velvoite voi myös esimerkiksi olla tietyn omaisuuden luovuttaminen toiselle tai huoneiston hallinta eli häätö. (Linna & Leppänen 2014, 32).

Ulosoton päätavoitteena on mahdollisimman tehokas täytäntöönpano. UK 1:19 mukaan täytäntöönpanotehtävät tulee suorittaa joutuisasti, tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti. Tavoitteena on nopeus ja halpuus, koska ulosottoperuste on tutkittu jo käräjäoikeudessa ja ulosoton tehtäväksi jää enää perusteen täytäntöönpano. Lähtökohtaisesti tehokkuudella toteutetaan hakijan intressejä, koska kyse on hakijan oikeussuojasta. Tällä tarkoitetaan, että hakijalla on oikeus saada tuomioistuimen oikeutetuksi toteama vaatimus vastaajaa kohtaan. On myös velallisen edun mukaista, että täytäntöönpano on mahdollisimman tehokasta. Tehokas ulosotto on myös uskottavaa ulosottoa, koska se välittää viestin, että velvoitteiden laiminlyönti ei ole kannattavaa. (Linna & Leppänen 2014, 35- 36) Oikeusperiaatteista kerrotaan lisää kolmannessa luvussa, jossa käsitellään täytäntöönpanoa.

Ulosottolainsäädännön tavoite on myös palauttaa velallisen rehabilitaatio eli tavoite velallisen taloudellisen toimintakyvyn palauttaminen. Velallisen ei tarvitse jäädä elinikäiseen ulosottoon, koska ulosottoperusteen määräaika on 15-20 vuotta. Velallinen voi hakea myös lakisääteistä yksityishenkilöön kohdistuvaa velkajärjestelyä, jossa velallinen maksaa velkansa maksu-
kyvyn mukaan. (Leppänen & Linna 2014, 35)

1.2 Ulosottoperuste

Ulosottoasian vireilletulo edellyttää, että hakijalla on ulosottoperuste. Ulosottoperusteena voivat esimerkiksi olla: tuomioistuimen antama yksipuolinen tuomio, tuomioistuimen riita- tai rikosasiassa antama tuomio, turvaamistoimipäätös, välitystuomio tai osamaksukauppaa koskeva tilityspöytäkirja. Ulosottoperusteella tarkoitetaan UK 2:1 ja 2 § säädettyä asiakirjaa, jonka avulla velvoite voidaan panna täytäntöön. (Linna, 2012, 210)

Yleisin ulosottoon saapuva yksityisoikeudellinen ulosottoperuste on käräjäoikeuden antama yksipuolinen tuomio, jossa asetetaan maksuvelvoite. Yksipuolinen tuomio on summaarisesti käsitelty, mikä perustuu velallisen passiivisuuteen. Yksipuolinen tuomio laitetaan täytäntöön kuten lainvoimainen tuomio ja siihen voi hakea muutosta takaisinsaannilla. Julkisoikeudelliset hakijat eivät tarvitse tuomioistuimen antamaa päätöstä ulosottoperusteeksi. (Riikalainen & Uitto 2008, 249- 250)

Ulosottokaaressa tuomiolla tarkoitetaan kotimaista tuomiota, mutta ulkomaalaiset tuomiot voivat myös kelvata perusteeksi. Täytäntöönpanokelpoisuus perustuu Euroopan Unionin sää-döksiin. Ulkomaalaisen tuomion täytäntöönpano edellyttää eksekvatuurimenettelyä eli tuomio on suomalaisessa tuomioistuimessa julistettava täytäntöönpanokelpoiseksi. Tuomioistuin tarkistaa, että tuomio on suomalaisen oikeusjärjestelmän mukainen ja tämän jälkeen tuomioistuimella on täytäntöönpanomääräyksen. Ulkomaalaisissa tuomioissa noudatetaan ulosottokaa-ren säännöksiä. (Linna 2012, 213- 214)

1.3 Ulosoton organisaatio

Ulosottokaaressa määritellään ulosoton organisaatio. Nykyinen ulosoton organisaatio on syntynyt vuonna 2010, johon kuuluu keskushallintoviranomaisena Valtakunnanvoudinvirasto ja sen alaisuudessa toimivat paikalliset ulosottovirastot. Valtakunnanvoudinviraston tehtäviin kuuluu ulosoton hallinnointi ja paikalliset ulosottovirastot hoitavat velvoitteiden täytäntöönpanot. (Linna 2014, 10)

Valtakunnanvoudin toiminta alkoi 01.01.2010. Valtakunnanvoudinvirasto ei hoida lainkäyttöön kuuluvia toimia vaan heidän toimintaansa kuuluu tulosohejaus, koulutusten järjestäminen ja organisointi, henkilöstöhallinto ja tarkastus. Päällikkönä toimii valtakunnanvoudi. Virasto toimii kahdessa kaupungissa, sekä Turussa että Helsingissä. (Ulosoton organisaation 2015)

Paikallisia ulosottopiirejä on Suomessa 22 kappaletta. Ulosottotehtäviä hoitavat paikalliset ulosottomiehet ja heitä johtavat johtava kihlakunnanvoudi ja muut kihlakunnanvoudit. Ahvenmaalla johtamista hoitaa Ahvenmaan maakuntavoudi. Ulosottovirastoissa työskentelee myös toimistohenkilökuntaa. Ulosotossa työskentelevien kokonaismäärä on noin 1300 henkilöä. (Ulosoton organisaatio 2015)

Kihlakunnanvoudit hoitavat vaikeimmat lainkäyttöön liittyvät tehtävät kuten kiinteistön huu-tokaupat. Voudit myös määräävät täytäntöönpanotehtävät kihlakunnanulosottomiehen tehtäväksi ja samalla valvovat ja ohjaavat ulosottomiehien ja muun henkilöstö toimintaa. Ulosottomiesten työtehtävänä on varsinkin täytäntöönpano. Osa kihlakunnanulosottomiehistä on erikoistunut erikoisperintään. Niillä tarkoitetaan haastavia ulosottoasioita, jotka ovat vaativia

ja vievät enemmän aikaa. Toimistohenkilökunnan tehtäviin kuuluu muun muassa ulosottoasioiden kirjaaminen ja asioiden laittaminen täytäntöönpanoon, varojen tilitys ja kirjanpito sekä muut tukitoiminnot, jotka tukevat ulosottomiehen työtehtäviä. (Linna 203-204, 2012)

1.4 Turvaamistoimi

Turvaamistoimet ovat merkittävä osa oikeussuojajärjestelmää. Turvaamistoimen avulla hakijalla on mahdollisuus suojautua vastapuolen mahdollisista vaarantavista toimista, kuten omaisuuden hävittämisestä. Hakijalla tulee olla vaade-edellytys tai vaaraedellytys sille, että hakijalla on oikeus johonkin omaisuuteen tai vastapuoli joko tekee tai jättää tekemättä jotain, joka heikentää hakijan asemaa. Täysmittainen oikeudenkäynti voi olla liian hidas ja aikaa vievä, joten hakijan kannalta on keskeistä, että turvaamistoimi voidaan antaa ja panna täytäntöön nopeasti ja vastapuolelta yllätyksellisesti. Toimen avulla siis turvataan turvattava omaisuus ennen pääasian oikeudenkäyntiä. Esimerkiksi liike-elämässä turvaamistoimien käyttö on tehokasta. Kilpailija voi esimerkiksi käyttää hakijan immateriaalioikeuksia ja hakijalla ei ole varaa käyttää aikaa pitkään oikeusprosessiin. (Leppänen 2008, 1106)

Toisaalta on pidettävä myös huoli, että vastapuolen oikeusturvaa ei loukata. Turvaamistoinnissa hakija ei ole vielä näyttänyt oikeuttaan toteen, vaan kyseessä on hakijan todennäköisestä oikeudesta. Tämän seurauksena vaatimus on saattanut olla aiheeton ja vastapuolelle on voinut syntyä suuria vahinkoja. Esimerkiksi jos yrityksen omaisuutta on ollut takavarikossa, jonka seurauksena yrityksen toimintaa ei ole voitu jatkaa, on vastapuolen kannalta oikeutettua, että hänellä on oikeus vahingonkorvaukseen. Turvaamistoinnissa on siis kyse intressien, hakijan oikeussuojan ja vastapuolen oikeusturvan punninnasta ja yhteensovittamisesta. (Leppänen 2008, 1106)

Turvaamistoimia on erilaisia. Ne voivat olla joko turvaamistoimia, joissa turvataan tietty oikeus tai takavarikkoja, joissa turvaaminen kohdistuu johonkin tiettyyn omaisuuteen. Suurin osa ulosottoon saapuvista on OK 7 luvun mukaisia turvaamistoimia ja erityisesti saamisoikeuden turvaaminen on yleisin käytettävä takavarikko ulosotossa. PKL 7 luvussa käsitellään myös takavarikkoa, joka pannan täytäntöön ulosotossa. Kyseinen takavarikko on vakuustakavarikko. Muita ulosotossa olevia turvaamistoimia voivat esimerkiksi olla ulosottomiehen määräämä takavarikko, verotakavarikko ja Todistelun turvaaminen teollis- ja tekijänoikeuksia koskevissa riita-asioissa. Ulosottomiehen määräämässä takavarikossa sovelletaan UK 7 luvun 13§. Verotakavarikossa sovelletaan veroturvalaissa (9.5.2003/351). Todistelun turvaaminen teollis- ja tekijänoikeuksia koskevissa riita-asioissa säädetään laki todistelun turvaamisesta teollis- ja tekijänoikeuksia koskevissa riita-asioissa (344/2000). Kyseisiin turvaamistoihin perehdytään tarkemmin toisessa luvussa.

Kolme viimeisintä takavarikkoa eivät ole kovin yleisiä ulosotossa, mutta on tarpeellista, että nekin käsitellään yleisesti opinnäytetyössä, koska niitäkin voi tulla täytäntöönpanoon ulosottoon. Tässä opinnäytetyössä käsitellään lähtökohtaisesti OK 7 luvun mukaisia turvaamistointia.

1.5 Turvaamistoimen hakeminen

OK: 7:5 mukaan turvaamistoimipäätöstä haetaan siitä käräjäoikeudesta, jossa hakijan vaatimusta koskeva pääoikeudenkäynti on mahdollisesti jo vireillä tai tulisi saattaa vireille. Päätöstä haetaan pääsääntöisesti kirjallisesti. Hakemus voidaan tehdä myös suullisesti, jos pääasian käsittely on jo vireillä tuomioistuimessa. Hakemusta voidaan hakea, jos on todennäköistä, että velkojalla on saaminen, josta voidaan hakea ulosottokelpoinen tuomio. Velkojan tulee myös näyttää todeksi, että velallinen joko kätkee tai luovuttaa omaisuutta siten, että velkojan saatava vaarantuu. Tuomioistuin voi määrätä takavarikoitavaksi velallisen omaisuutta sen verran, että velkojan saaminen tulee turvatuksi. Turvaamistoimi toimenpiteet tulee käynnistää nopeasti, eikä niistä kannata ilmoittaa velalliselle, koska tällöin velallinen ei ehdi hävittää tai luovuttaa omaisuutta, johon turvaamistoimi kohdistetaan. (Lindström 2014, 357- 358)

Velkojan tulee kuukauden kuluessa turvaamistoimipäätöksen antamisesta käynnistää päätöksen täytäntöönpano. Päätös on väliaikainen turvaamistoimipäätös. Täytäntöönpanolla ei saa etuoikeutettua asemaa velallisen muita velkoja kohtaan ja lisäksi muut velkojat voivat halutessaan kohdistaa ulosmittaus-toimia turvaamistoimen alaiseen omaisuuteen. (Lindström 2014, 357-358)

1.6 Väliaikainen ja lopullinen turvaamistoimipäätös

Turvaamistoimipäätös voi olla joko väliaikainen tai lopullinen. Päätös voi olla hakijan saatavan tai paremman oikeuden turvaaminen tai hakijan muun oikeuden turvaamiseksi määrätty muu toimenpide. Ulosottokaaren mukainen ulosottooperuste, jossa määrätään turvaamistoimi, on yleisen tuomioistuimen antama turvaamistoimipäätös. Ulosotossa menetellään myös ulosottokaaren mukaisia turvaamistoimipäätöksiä, jotka ovat muita kuin OK 7 luvun turvaamistointia. Tämä edellyttää, että ulosottokaaren soveltamisesta on määritelty muussa laissa UK 1:2N 7 kohdan mukaan. Tällaisia turvaamistointia voivat olla pakkokeinolain mukainen vakuus-takavarikko, muu turvaamistoimi todistelun turvaamiseksi immateriaalioikeudellisissa asioissa ja verotakavarikko julkisoikeudellisten saatavien turvaamiseksi. (Linna 2014, 102-103)

OK 7 luvun 5 § mukaan turvaamistointia ei voi hyväksyä ilman, että vastapuoli on tultu kuul-luksi. Väliaikainen turvaamistoimipäätös voidaan kuitenkin antaa ilman, ettei vastapuoli tule

kuulluksi. Syynä on se, että turvaamistoimen tarkoitus voisi vaarantua kuulemisesta ja vastaapuoli voisi ehtiä joko hävittämään, luovuttamaan tai antamaan omaisuutta pois. Lopullisella turvaamistoimella tarkoitetaan, että vastaajaa on kuultu ennen tuomioistuimen antamaa päätöstä. Käytännössä asia yleensä etenee siten, että aluksi hakija hakee tuomioistuimelta väliaikaisen turvaamistoimen päätöksen. Tämän jälkeen hakija hakee asian täytäntöönpanoa ulosotosta. Täytäntöönpanoon jälkeen hakija hakee lopullista takavarikkoa. Lopullisessa takavarikossa kuullaan molempia osapuolia.

1.7 Muutoksenhaku

Turvaamistointa koskevaan päätökseen voidaan hakea muutosta valittamalla. Se ei estä päätöksen täytäntöönpanoa ellei tuomioistuin toisin määrää. Väliaikaisiin turvaamistoihimipäätöksiin liittyviin päätöksiin ei voi hakea muutosta. (Lindström, 2014, 357- 358) OK 25:5 mukaan valittajan pitää ilmoittaa tyytymättömyyttä tuomioistuimen ratkaisuun seitsemän päivän kuluessa siitä, kun kärjäoikeus on antanut ratkaisun. Tämän jälkeen valittajan on tehtävä valituskirjelmä hovioikeudelle osoitettuna, joka jätetään kärjäoikeuteen 30 päivän kuluessa asian ratkaisusta. Valittajan on vedottava seikkoihin, jotka on esitetty kärjäoikeudessa, mutta valittaja voi vedota uuteen todisteeseen, jos hänellä on pätevä syy siihen. (Lindström 2014, 342- 344)

2 Erilaiset turvaamistoimet

2.1 Oikeudenkäymiskaaren turvaamistoimet

Turvaamistoimimenettelyissä sovelletaan OK 7 luvussa olevia menettelysäännöksiä. Menettelyssä turvataan hakijan omaisuutta esimerkiksi jäädyttämällä vastaajan omaisuutta tai joko tekemään tai olla tekemättä jokin velvoite. (Linna 2012, 4). Takavarikon täytäntöönpano panon täytäntöön UK:n 4 luvussa soveltuvin osin, mitä UK:n 8:7 ulosmittauksessa säädetään. Oikeudenkäymiskaaren 7 luvun turvaamistoimet ovat yleiskäsite, jotka sisältävät seuraavat takavarikot:

Oikeudenkäymiskaaren 7 luvun turvaamistoimia ovat:

- saamisoikeuden turvaaminen (OK 7:1)
- esinettä koskevan paremman oikeuden turvaaminen (OK 7:2)
- muu turvaamistoimi (OK 7:3)

Näistä yleisin ulosotossa oleva takavarikko on saamisoikeuden turvaaminen, jota kutsutaan saamistakavarikoksi. Saamistakavarikolla tarkoitetaan oikeutta rahamääräiseen suoritukseen

vastapuolelta. Saamisia voivat olla lasku-, velka- tai vahingonkorvaussaatavat. Edellytyksenä on, että suorituksen ei välttämättä tarvitse olla rahamääräinen, kunhan sen pystyy muuttamaan rahamääräiseksi. Hakijan tulee osoittaa tuomioistuimelle, että hänellä on todennäköisesti oikeus johonkin omaisuuteen eli vaade-edellytys. Toinen edellytys on, että hakija osoittaa vaaraedellytyksen siitä, että vastapuoli joko hävittää tai luovuttaa hakijan saamista vaarantavalla tavalla eli vaaraedellytys. Vaatimus ei saa olla perusteeton. Tällä tarkoitetaan sitä, ettei sitä koskevaa vaatimusta voitaisi hyväksyä yksipuolisella tuomiolla. Tämän voi esittää jollakin asiakirjalla, esimerkiksi: velkakirjalla tai laskulla. Hukkaamisvaaran osalta hakijan ei tarvitse osoittaa edellä mainittuja näyttövaatimuksia. Vähimmäisvaatimus on, että hakijan tulee osoittaa, ettei vaara voidaan pitää epätodennäköisenä. (Jokela 2012, 142- 145)

Hakijan pitää hakea saamistakavarikkoon väliaikainen turvaamistoimipäätös tuomioistuimesta, joka joko hylkää tai hyväksyy hakemuksen. Ulosottomies ei voi ryhtyä toimiin ilman tuomioistuimen päätöstä. Lähtökohtaisesti tuomioistuin ei määrää, että mikä omaisuus turvataan, vaan ulosottomies päättää sen. Päätöksessä määrätään, että kuinka paljon vastapuolen omaisuutta on turvattava. Tämän jälkeen velkoja hakee ulosotosta takavarikon täytäntöönpanoa, jonka ulosottomies panee täytäntöön. Hakijan pitää myös asettaa ulosoton vaatima vakuus. Täytäntöönpanossa ulosottomies ulosmittaa omaisuutta niin paljon kuin tuomioistuimen päätöksessä vaaditaan. Ulosottomies säilyttää takavarikoitua omaisuutta niin kauan kuin kärkeä oikeus on antanut lopullisen päätöksen pääasiassa. Saamistakavarikossa omaisuutta ei yleensä myydä ellei kyseessä ole poikkeustilanne. Kyseisiä tilanteita voivat olla joko, jos omaisuuden arvo laskee nopeasti tai omaisuuden hoitokulut ovat korkeat. Varat kuitenkin pysyvät ulosottomiehen hallussa, koska odotetaan pääoikeudenkäynnin lopullista lainvoimaista päätöstä. (Linna 2012, 106- 108)

Hyvänä esimerkkinä voidaan ottaa vantaalainen tietotekniikka-alan yritys Databit, jota vastaan on haettu takavarikko vuonna 2015. Hakija haki tuomioistuimelta väliaikaisen turvaamistoimipäätöksen ja Databit tiesi turvaamistoimesta vasta silloin kuin ulosottoviranomainen antoi asian tiedoksi. Hakijan mukaan Databit oli tärvellyt hakijan tietojärjestelmiä. Vantaan kärjäoikeus määräsi Databitiltä 100 000 euroa hukkaamiskieltoon.

OK 7:2 paremman oikeuden turvaamisessa hakijan on saatettava todennäköiseksi, että hakijalla on parempi oikeus esineeseen tai omaisuuteen. Toinen edellytys on, että on hukkaamisvaara eli vastapuoli joko kätkee, hävittää tai luovuttaa esineen tai omaisuuden toiselle taholle. Turvaamistoimen kohteena on jokin tietty esine tai omaisuus, joka on vastapuolen hallussa. Esineellä tarkoitetaan irtaimia esineitä, kuten asiakirjoja ja kiinteistöjä. Omaisuudella tarkoitetaan aineettomia varallisuusobjekteja, kuten tekijänoikeus ja patenttioikeus. Hakijan pitää myös näyttää toteen, että on vaaraedellytys. Yleisin turvattava toimi on omistusoikeus. Paremman oikeuden turvaaminen edellyttää, että hakijalla parempi oikeus esineeseen tai

omaisuuteen kuin vastapuolella. Hakijalta kuitenkin vaaditaan, että hänellä on vahva näyttö turvaamistoimen kohteesta. Hukkaamisvaarassa edellytykset eivät ole niin korkeat. Pelkkä hakijan väite vaaran olemassa olostä voi riittää. (Jokela 2012, 145-147)

Esinettä koskevan paremman oikeuden turvaamisen tarkoituksena on, että ulosottomies ei luovuta omaisuutta hakijalle ennen kuin hakija on asettanut vakuuden ja pääasiaa koskeva oikeudenkäynnissä on annettu lainvoimainen tuomio. Tuomion jälkeen ryhdytään normaaleihin täytäntöönpanotoimiin. (Linna 2012, 106-107)

OK 7.3 luvun muussa turvaamistoimissa hakijalla on jokin muu oikeus kuin saamisoikeus tai omistusoikeus. Muulla turvaamistoimenpiteellä voidaan esimerkiksi velvoittaa vastapuoli suorittamaan jokin toimenpide tai jonkin asian tekemättä jättäminen. Kyseisissä tilanteissa voi olla vaarana, että vastapuoli pyrkii estämään hakijan oikeuden toteutumista. Hakijalla tulee olla vaade-edellytys siitä, että vastapuolella on velvollisuus suorittaa jokin toimenpide. Toisena edellytyksenä on vaaran uhka. Vastapuoli voi vaarantaa hakijan oikeutta tai vähentää arvoa ryhtymällä johonkin tai laiminlyömällä jonkin tekemisen. Tuomioistuimien voi sakon uhalla joko kieltää tai velvoittaa vastapuolen tekemään jotakin. Vastapuolelle ei kuitenkaan saa aiheutua kohtuutonta haittaa. (Jokela 2012, 145- 146).

Muuta turvaamistoimea voidaan hakea vain silloin, kun kyseessä on muu kuin OK 7 luvun 1 tai 2 § tarkoitettu toimet. Lähtökohtaisesti hakijan on haettava OK 7:1 tai 7:2 mukaista turvaamistointa, mutta joissakin tilanteissa hakija voi myös hakea OK 7:3 mukaista turvaamistointa. Turvaamistoimen edellytys pitää voida vahvistaa UK 2 luvun 2 § mukaan. (Jokela 2012, 146-147).

Nämäkään turvaamistoimenpiteet eivät tule voimaan tuomioistuimen päätöksellä, vaan ulosottomies panee asian täytäntöönpanoon vakuutta vastaan. Muun turvaamistoimen täytäntöönpanossa noudatetaan UK 7 luvun mukaisia säännöksiä, jotka koskevat muun muassa luovutus ja tekemisveloitteen täytäntöönpanoa. (Linna 2012, 107)

2.2 Vakuustakavarikko

Vakuustakavarikko on rikosprosessuaalinen turvaamistoimenpide, josta säädetään PKL 6 luvussa. Turvaamistoimi voidaan määrätä, jos on vaarana, että rikoksesta epäilty pyrkii välttämään sakon, rikokseen perustuvan tai valtiolle menettäväksi tuomitun rahasumman maksamista joko kätkemällä tai hävittämällä omaisuutta. (Jokela 2012, 209)

Vakuustakavarikon tarkoituksena on varmistaa vahingonkorvauksen, menettämisseuraamuksen tai muun rahamääräisen seuraamuksen täytäntöönpano. Vakuustakavarikko määritellään PKL

6 luvun mukaisesti. Vakuustakavarikkoa on kahta laatua: saamistakavarikko ja parempi oikeus- takavarikko. Saamistakavarikolla tarkoitetaan sitä, että turvaamistoimipäätöksessä vaa-
taajan omaisuutta määrätään pantavaksi takavarikkoon niin paljon, että saaminen tulee tur-
vatuksi. Parempi oikeus- takavarikossa taas yksilöidään esine tai omaisuus, joka takavarikoi-
daan. (Kukkonen R & Tolvanen M, 277,2011) Vakuustakavarikko voidaan määrätä, jos PKL 6
luvun 1 § 1 momentin 2 ja 3 kohdan mukaan, joissa voidaan olettaa, että esine, omaisuus tai
asiakirja on rikoksella joltain viety. Takavarikko voi kohdistua myös käteiseen tai pankkitalle-
tukseen, jos omaisuus on yksilöity tarpeeksi hyvin. (Kukkonen R & Tolvanen M 2011, 278)

Vakuustakavarikosta päättää tuomioistuin, mutta vaatimuksen voi tehdä virkamies, jolla on
oikeus siihen. Vaatimuksen yleensä tekee tutkinnanjohtaja eli poliisi, mutta syyttäjällä on
myös toimivalta vaatimuksen tekemiseen. Viranomaiset voivat tehdä vaatimuksen myös asian-
omaisen puolesta, mutta viranomaisilla ei ole välttämätöntä velvollisuutta vakuustakavarikon
hakemiseen asianosaisen puolesta. Vakuustakavarikko voidaan tehdä väliaikaisesti, jos asia on
PKL 6 luvun 1 §:n mukaisesti kiireinen. Väliaikaiseen vakuustakavarikkoon pitää kuitenkin
tehdä viikon kuluessa vaatimus vakuustakavarikon määrittämisestä tuomioistuimelle. (Kukko-
nen & Tolvanen 2011, 279)

Vakuustakavarikon täytäntöönpanosta sovelletaan UK:n 8 luvussa turvaamistoimipäätöksen
täytäntöönpanosta. Jos hakijana on jokin muu viranomainen, vakuutta ei tarvita. Yleensä va-
kuutta ei tarvita, koska takavarikon hakijana on joko poliisi tai välillä syyttäjä. Asiassa sovel-
letaan ulosmittausta koskevia säännöksiä. Jos omaisuus on asianosaisen hallussa, omaisuus
otetaan yleensä asianosaiselta pois ulosottomiehen haltuun. Mutta jos omaisuus on sivullisen
halussa, se otetaan pois häneltä tai häntä kielletään luovuttamasta omaisuutta kenellekään
muulle kuin ulosottomiehelle. (Kukkonen & Tolvanen 2011, 281-282)

2.3 Verotakavarikko

Verotakavarikko on turvaamistoimi, jonka tarkoituksena on turvata veron, julkisen maksun tai
niihin verrattava rahasaaminen. Sen panee täytäntöön ulosottoviranomainen UK 8 luvun sään-
nösten mukaisesti. Siitä säädetään laissa verojen ja maksujen perimisen turvaamisesta
(2003/351). Sen kohteena on verovelvollisen ulosmittauskelpoinen omaisuus. Verotakavarik-
koa käytetään, kun on uhkana, että velallinen joko kätkee tai hävittää omaisuutta. Sitä usein
haetaan silloin, kun esimerkiksi harmaan talouden yhteydessä tulee ilmi verosaatavia, joiden
turvaamiseksi tarvitaan takavarikkoa (Myrsky & Rabinä, 2015 740). Tällöin takavarikoidaan
esimerkiksi verovelallisen pankkitililtä varoja tai muuta omaisuutta. Verotakavarikossa edelly-
tetään, että saamisen määrä on suuri ja on esitetty peruste, että velallinen on ryhtynyt huk-
kaamaan omaisuutta. (Myrsky & Rabinä 2015, 741)

Verotakavarikko päätöstä haetaan käräjäoikeudesta. OK 7 luvun 5.2 § mukaan verotakavarikkopäätöstä haetaan kiireellisesti, mutta sitä pitää erikseen pyytää ja perustella. Päätös voidaan antaa aikaisintaan kuusi kuukautta verovelan vanhentumisesta. Päätös haetaan yleensä väliaikaisena päätöksenä, koska silloin päätös saadaan ennen kuin vastapuoli saa tietää siitä (Myrsky & Rabinä 2015, 742). Hakija vastaa kaikista kuluista, jotka syntyvät verotakavarikon hakemisesta. Hakijalla on myös korvausvastuu, joka voi syntyä aiheettomasti haetusta verotakavarikosta ja korvausvastuu koskee kaikkea vahinkoa, mikä on syntynyt hakuprosessissa. (Myrsky & Rabinä 2015, 743).

Tuomioistuimen määräämässä takavarikossa määrätään, että velallisen omaisuutta laitetaan takavarikkoon määrättyyn rahamäärään saakka. Ulosottoviranomainen tekee tämän jälkeen vaadittavat toimenpiteet (Myrsky & Rabinä 2015, 743). Verotakavarikko on voimassa niin kauan kuin saaminen on kokonaan maksettu tai perimiseksi on toimitettu ulosmittaus. Päätös on kuitenkin voimassa vuoden väliaikaisen takavarikon päätöspäivästä. Tässä ajassa verojen on eräännyttävä ja ulosmittauksen tapahduttava. Turvaamistoimi raukeaa, jos ulosmittausta ei toimiteta määräajassa. Turvaamistoimelle voidaan hakea kuuden kuukauden lisä voimaoloa aikaa erityisistä syistä. (Myrsky & Rabinä, 2015 744)

2.4 Ulosottomiehen määräämä takavarikko

UK 8 luvun 13§ mukaan ulosottomies voi määrätä takavarikon ja panna sen täytäntöön, jos ulosottomiehelle käy ilmi, että velallinen on joko luovuttanut tai antanut sivulliselle omaisuutta, joka voitaisiin peräyttää UK:n 3 luvun 84 § nojalla. Tällöin täytäntöönpanoa ei voi estää vakuudella. Nämä eivät ole kovin yleisiä, mutta välillä ulosottomies joutuu määräämään takavarikon, jos tilanne vaatii sen.

Ulosottomiehen määräämä takavarikko on voimassa kaksi viikkoa UK 8 luvun 13§ mukaan. Hakijan pitää sinä aikana hakea käräjäoikeudelta päätös turvaamistoinimesta. Ulosottomiehen tekemä päätös takavarikosta on niin kauan voimassa, kunnes käräjäoikeuden päätös asettuu voimaan. Ulosottomiehen tekemä päätös takavarikosta on peruutettava, jos hakija ei halua hakea turvaamistoinimpäätöstä käräjäoikeudesta tai käräjäoikeus hylkää tai jättää tutkimatta sitä koskevan hakemuksen.

2.5 Todistelun turvaaminen teollis- ja tekijänoikeuksia koskevissa riita-asioissa

Teollis- ja tekijänoikeuksia koskevissa riita-asioissa säädetään laissa; laki todistelun turvaamisesta teollis- ja tekijänoikeuksia koskevissa riita-asioissa (344/2000). Turvaamistoimella tarkoitetaan, että hakija saattaa todennäköiseksi, että hänen oikeuttaan loukataan tai loukkaus

on toteutumassa. Lisäksi edellytetään myös, että on todennäköistä, että todistusaineisto menetetään. Kyseinen turvaamistoimi on tarpeen silloin, kun teollis- ja tekijänoikeuksien haltijat tarvitsevat suojaa oikeuksiensa väärinkäyttöä varten. Tällaisia voivat esimerkiksi olla piraatismi ja laiton tietokoneohjelmien käyttö. (Jokela 2012, 153-154)

Turvaamistoimesta ei saa aiheutua vastapuolelle kohtuutonta haittaa. Toimen määrääminen edellyttää intressivertailua hakijan ja vastapuolen välillä. Turvaamistoimen hakemisessa ja käsittelyssä sovelletaan OK 7 luvun mukaisia säännöksiä. Asiasta voidaan antaa väliaikainen turvaamistoimipäätös vastapuolta kuulematta, jos tarve vaatii sen. Tuomioistuimien voi hakijan vaatimuksesta määrätä vastaajan, jonka todetaan loukanneen kantajan oikeutta, esimerkiksi tietokoneohjelman laittomasta käytöstä. (Jokela 154-155, 2012)

3 Täytäntöönpano ja ulosmittaus

3.1 Hakemuksen saapuminen ulosottoon

Turvaamistoimi toimenpide alkaa, kun hakemus saapuu ulosottovirastoon. Hakemuksesta tarkistetaan, että asialla on asianmukainen tuomioistuimen päätös asiasta. Jos kyseessä on kuitenkin vakuustakavarikko, jossa hakijana on esimerkiksi poliisi, hakemuksessa ei tarvitse olla tuomioistuimen päätöstä, vaan tutkinnanjohtajan väliaikainen päätös riittää. Tämän jälkeen hakemuksesta tarkistetaan, että mitä asiassa vaaditaan. Tämän jälkeen asia kirjataan kiireellisenä ulosotossa olevaan ULJAS-järjestelmään. Asiaa ei kuitenkaan laiteta täytäntöönpanoon ennen kuin ulosottoviraston asettama vakuus on annettu. Muun viranomaisen ei tarvitse antaa vakuutta.

3.2 Vakuus

Hakijavakuuden avulla on mahdollista turvaamistoimimenettelyn alkaminen. Hakijavakuudella on tärkeä rooli turvaamistoimien täytäntöönpanossa, koska ilman vakuutta asiaan ei saa panna täytäntöön.

Takavarikkojen ja turvaamistoimen täytäntöönpano edellyttää, että hakija asettaa ulosottomiehelle vakuuden, jonka suuruuden kihlakunnanvouti päättää. Ilman vakuutta turvaamistoime ei voi panna ulosotossa täytäntöönpanoon. Syynä tähän on se, että hakijan on korvattava vastaajalle täytäntöönpanosta syntyneet kulut ja vahinko, jotka ovat syntyneet turhassa turvaamistoimiprosessissa. Hakijalla on ankara vastuu korvata vastaajalle syntyneet kulut, koska turvaamistoimi on vain ennakollinen toimi ja se perustuu todennäköiseen vaaraan tai uhkaan menettää omaisuutta. Vakuuden avulla pyritään välttämään turhat turvaamistoimet. Väliaikaisen turvaamistoimipäätöksen takia vakuuden tärkeys korostuu, koska päätöstä tehdessä

vastaaja ei tarvitse kuulla ja vakuuden avulla vastaajan oikeusturva säilyy. (Könkkölä & Linna 2013, 215- 216)

Hakijavakuus asetetaan ulosottokaaren mukaisesti. Ainoastaan julkisyhteisöjen ja sekä luotto- ja vakuutuslaitosten ei tarvitse asettaa vakuutta. Myös osa yksityisistä hakijoista on myös lainojalla vapautettu vakuuden antamisesta. Edellytyksenä on, että hakija on vähävarainen tai ei pysty varallisuutensa vuoksi järjestämään vakuutta. Tuomioistuimien tekee päätöksen, että vapautetaanko hakija vakuudesta vai ei. Ulosottovirasto ei tee päätöstä eikä alenna vakuuden määrää. (Leppänen & Linna 377-378, 2014)

Vakuuden määrän asettaa kihlakunnanvouti. Sen tulee olla riittävän korkea, koska pelkät oikeudenkäyntikulut voivat muodostua suuriksi. OK 7:1 ja 7:2 luvun mukaisissa turvaamistoimissa vakuuden määrä tulisi olla tuomiossa mainitun määrän mukainen. OK 7:3 luvun mukaisessa turvaamistoimessa vakuuden määrittäminen on haastavampaa, mutta vakuuden tulee kattaa tarvittaessa vastapuolelle syntyneet kulut. Vakuuden tulee olla suuri, koska hakijan vaatimuksen oikeellisuutta ei tutkita ja takavarikko on toimenpiteenä merkittävä. Se voi olla suurempi kuin takavarikkoon vaadittu määrä. Lähtökohtana on, että vakuus kattaa sekä turvaamistoimen täytäntöönpanosta aiheutuvat kulut että hakemisesta aiheutuvat oikeudenkäyntikulut, jotka ovat syntyneet vastapuolelle. Vakuus voi olla pantti tai takaus. Hakijan omavalkoinen takaus voi olla riskialtis, joten pankin antama takaus on turvallinen. Vakuus voi olla myös pantti. Panttina voi olla esimerkiksi olla asunto-osaakeyhtiön huoneiston hallintaan oikeuttava osakekirja. (Leppänen & Linna 2014, 358-359)

Turvaamistoimissa hakijavakuuden palauttaminen edellyttää sitä, ettei hakijan korvausvastuu aktualisoidu eli korvausvastuu ei ole rauennut (KKO 1966 II 10). Hakijalla on korvausvastuu, jos turvaamistoimi on ollut aiheeton. Vakuuden palauttaminen edellyttää, että turvaamistoimen pääasia on lainvoimainen, jotta nähdään, että hakijan vaade on ollut oikeutettu. Turvaamistopäätöksen pitää myös olla lainvoimainen, koska silloin on todettu, että turvaamistoimen edellytykset ovat täyttyneet. Turvaamistoimesta tehty valitus ei estä vakuuden palauttamista, jos turvaamistopäätös on lainvoimainen hakijan eduksi. (Linna, 376, 2014) Torjuntavakuus voidaan palauttaa heti, kun se on käynyt tarpeettomaksi. Hakijavakuus voidaan taas palauttaa, kun turvaamistoimen täytäntöönpanosta on kulunut vuosi. Vastaaja voi vuoden kuluessa nostaa hakijaa vastaan kanteen turhaksi osoittautuneesta turvaamistoimesta. (Leppänen & Linna 2014, 375)

3.3 Torjuntavakuus

Torjuntavakuudella tarkoitetaan täytäntöönpanon estämistä. Sen tarkoituksena on estää ulosmittaus silloin, kun täytäntöönpanoperuste ei ole lainvoimainen tai kun takavarikko pannaan

täytäntöön. Torjuntavakuutta ei voi käyttää, jos tuomio on lainvoimaa vailla oleva yksipuolinen tuomio tai hovioikeuden antama tuomio. Torjuntavakuutta ei voi myöskään asettaa silloin, kun vastaaja on hakenut ylimääräistä muutoksenhakua. (Leppänen & Linna 2014, 350-351)

Turvaamistoimen täytäntöönpanoon kuuluu, että vastaaja voi asettaa torjuntavakuuden, jonka avulla turvaamistoimen täytäntöönpano voidaan estää. Torjuntavakuuden tulee vastata hakijan saatavaa, jos kyseessä on OK 7:1 tarkoitettu saamisoikeuden turvaaminen. Muissa turvaamistoimissa (OK 7:2 ja OK 7:3) ulosottomies arvioi torjuntavakuuden suuruuden ja sen tulee olla asiainmukainen ja vastata hakijan oikeussuojaa. Näissä torjuntavakuuden hyväksyminen on poikkeuksellisesti mahdollista, koska vaatimus ei ole välttämättä samalla tavalla rahalla korvattavissa kuin saamistakavarikon. Hakijan tulee hyväksyä vastaajan asettama vakuus. (Leppänen & Linna 2014, 348-349)

3.4 Turvaamistoimen yhteys pääasiaan

Turvaamistoimi turvaa hakijan todennäköistä oikeutta eikä todellista oikeutta saatavaan tai velvoitteeseen. Sen kohtalo riippuu siitä, että miten pääasian oikeudenkäynnissä käy. Turvaamistoimea haetaan usein ennen kuin pääasiaa koskeva oikeudenkäynti on vireillä. Lopullisen turvaamistoimipäätöksen jälkeen hakijan on haettava kuukauden määräajassa pääasiaa käsiteltäväksi tuomioistuimeen. Hakijan laiminlyödessä määräaika, ulosottomiehen on peruutettava turvaamistoimen täytäntöönpano UK 8.4 mukaan. Täytäntöönpano peruutetaan vasta vastaajan vaadittua sitä. Ennen peruuttamista hakijalle annetaan tilaisuus tulla kuulluksi ja hakijalla on mahdollisuus näyttää, että pääasia on pantu vireille määräajassa. (Leppänen 2008, 1116)

Täytäntöönpanon peruuttamiseen johtaa kielteinen lopputulos pääasiassa. Jos vastaaja osoittaa, että kanne on kokonaan hylätty tai jätetty tutkimatta, täytäntöönpano peruutetaan. Pääasian kielteisellä lopputuloksella on myös samanlainen vaikutus. Täytäntöönpanon peruuttamiseen ei vaikuta se, että onko tuomioistuimen ratkaisu lainvoimainen vai ei. Tuomioistuim voi kuitenkin määrätä, että turvaamistoimi peruuntuu vasta silloin, kun pääasian ratkaisu on lainvoimainen. Peruuttamiseen johtaa myös se, että tuomioistuin itse joko peruuttaa tai kumoaa turvaamistoimen. Tällöin ulosottomiehen on peruutettava täytäntöönpano. Ulosottomiehen pitää myös peruuttaa täytäntöönpano, jos turvaamistoimipäätös muutetaan hakijan vahingoksi. Ulosoton oma oikeussuojajärjestelmä saattaa aiheuttaa peruuttamisen. Näitä ovat UK 10 ja 11 luvussa säädetyt oikeussuojakeinot eli itseoikaisu, ulosottovalitus ja täytäntöönpanoriita. Esimerkiksi jos muutoksenhaun takia ulosottomiehen tekemä päätös täytäntöönpanosta kumotaan, ulosottomiehen tulee peruuttaa takavarikko ellei tuomioistuin toisin määrää. (Leppänen 2008, 1116-1117)

Turvaamistoimipäätös ei muutu varsinaiseksi täytäntöönpanoksi hakijan voittaessa pääasian. Hakijan täytyy erikseen hakea pääasiassa saamaansa tuomion täytäntöönpanoa. Tuomioistuimen tulee pääasian ratkaisussa myös määrätä, että kuinka kauan turvaamistoimi on voimassa OK 7:9 säännöksen mukaan. Esimerkiksi maksutuomiossa ulosmittaus ensisijaisesti kohdistetaan takavarikoituun omaisuuteen. (Leppänen 2008, 1117)

3.5 Ulosoton periaatteet ja menettelysäännökset

Ulosoton toimintaa ohjaavat neljä keskeistä periaatetta, jotka mainitaan UK 1 luvussa. Yksi keskeisimmistä periaatteista on UK: 1:19 oleva ulosottomenettelyn asianmukaisuus. Vaatimuksen mukaan ulosottoviranomaiset toimivat tavalla, joka edistää luottamusta ulosottoa kohtaan. Ulosottomies ei saa käyttää toimivaltaansa sopimattomasti eikä ajaa muiden tahojen etuja. Asianmukaisuuteen kuuluvat oikeusturvan takeet, kuten asianosaisten ja sivulliset kuuleminen, päätöksenteon laadukkuus sekä ulosoton oikeussuojakeinojen laaja käytettävyys. (Linna 2008, 45)

Puolueettomuuden periaatteella korostetaan, että ulosotto on puolueetonta lainkäyttöä. Ulosotto on julkisen vallan käyttämistä ja siinä pitää noudattaa Ulosottokaarta ja muita tarvittavia lainsäädäntöjä. Ulosottomiehet ovat puolueettomia ja riippumattomia lainkäyttöviranomaisia osapuolten kesken. Ulosotossa on kyse oikeussuojan antamisesta tuomioistuimen antamalle sovinnolle. Linna 2008, 44)

Täytäntöönpanon tulee UK 1:19:n mukaan olla joutuisaa, tehokasta ja tarkoituksenmukaista. Joutuisuusperiaatteen mukaan täytäntöönpanotoimet on hoidettava ilman aiheetonta viivästystä. Ulosottolaitos ei ole itseään tai valtiota varten, vaan toteuttaa tuomioistuimen antamaa päätöstä. Hakijan oikeussuojajavaadetta ei toteuteta tehokkaasti, jos toteutus ei ole tehokasta ja tarkoituksenmukaista. (Linna 2008, 44)

Suhteellisuusperiaatteen tarkoitus on, että täytäntöönpanosta ei aiheudu tarpeetonta haittaa ja vahinkoa. Toiminnan tulee olla täytäntöönpanon kannalta tarpeellista ja keinojen pitää olla oikeat tavoitteeseen nähden. Täytäntöönpanotoimi ei saa olla tavoitteeseen nähden ylimitoitettua. (Linna 2008, 46)

Turvaamistoimien täytäntöönpanossa sovelletaan pääosin UK 3 luvun menettelysäännöksiä. Tällaisia säännöksiä ovat esimerkiksi ulosottoasian vireillepano, asiamiehen tai avustajan käyttäminen, velalliskohtainen ulosottoasioiden käsittely, täytäntöönpanotoimitus, ulosottomiehen tekemä päätös, tiedoksianto ja ulosottoselvitys. UK 3:32-36 koskevat kuuleminen ja ilmoitus soveltuvat lähtökohtaisesti täytäntöönpanoon paitsi väliaikaisessa turvaamistoimessa,

jossa päätös annetaan vastaajaa kuulematta. Lopullisessa turvaamistoimessa ilmoitus voidaan jättää antamatta, jos on vaarana, että ilmoitus vaikeuttaa täytäntöönpanoa. (Leppänen 2008 1118)

UK 3 luku ei kokonaisuudessaan sovellu turvaamistoimen täytäntöönpanoon. Suppean ulosoton rajoitus ja passiivirekisteröintipyyntö koskevat vain maksuvelvoitteen täytäntöönpanoa UK 3:102-107 mukaan. UK 3:18-20:ssä tarkoitettua väliaikaistoimea voidaan käyttää, jos takavarikon vaatii nopeutta täytäntöönpanossa. Väliaikaistoimilla tarkoitetaan turvaavaa ulosmittausta, jota voidaan esimerkiksi käyttää, kun omaisuutta ei heti voi panna takavarikkoon esimerkiksi omistusta koskevan epäselvyyden takia. OK 7.3 luvun mukaiseen turvaamistoimeen väliaikaistoimea ei voi käyttää. (Leppänen 2008, 1119)

Takavarikossa voidaan myös joutua jossain määrin käyttämään UK 3:84-91 mukaista takaisinsaantia. Esimerkiksi, jos vastaajalta ei löydy tarpeeksi omaisuutta takavarikkopäätöksen panemiseksi, mutta huomataan, että vastaaja on antanut omaisuutta pois merkittävän määrän. Takaisinsaannin tarkoituksella ei tarkoiteta, että se olisi käytettävissä takavarikon täytäntöönpanossa, vaan se viittaa maksuvelvoitteen täytäntöönpanoon. Sivullisen osalta mentäisi liian pitkälle, jos takavarikon täytäntöönpanossa sivullisen omaisuutta peräytettäisiin ulosottoon, koska takavarikossa hakijan saatavan oikeellisuutta ei ole vielä tutkittu. Tällöin hakijan mahdollisuudeksi jää tarvittaessa vaatia takaisinsaantia, kun hänen saatavansa voisi olla ulosmittauskelpoista. (Leppänen 2008, 1119)

3.6 Täytäntöönpano

Takavarikon täytäntöönpano seuraa maksuvelvoitteen täytäntöönpanon ulosmittausmenettelyä, jos kyseessä on joko saatavan tai parempaa oikeutta turvaava takavarikko. UK 8:6-8 koskevat takavarikon OK 7:1 ja 7:2 täytäntöönpanoa. UK 8:7.1:n mukaan irtaimen ja kiinteän omaisuuden takavarikko pannaan täytäntöönpanoon, mitä UK 4 luvussa säädetään ulosmittauksesta. (Leppänen 2008, 1119)

Takavarikon täytäntöönpano noudattaa UK 4 luvun ulosmittausta koskevia säännöksiä takavarikon kohteen osalta. OK 7:1 kohdan saamistakavarikossa tuomioistuim määrää vastaajan omaisuutta pantavan tietyn rahamäärän verran takavarikkoon. Täytäntöönpanossa ulosottomiehen tehtäväksi jää ratkaista, että mihin vastaajan omaisuuteen takavarikko kohdistetaan. On luontevaa, että saamistakavarikko vastaa ulosmittauskelpoisuutta, koska saamistakavarikko turvaa maksuvelvoitetta. Ulosmittausta koskevat säännökset eivät rajoita OK 7:2 mukaista parempaa oikeutta turvaavaa takavarikkoa. Tuomioistuim on päätöksessään määrännyt tietyn yksilöidyn omaisuuden pantavaksi takavarikkoon. Tällöin ulosottomies ei voi panna takavarikkoon muuta omaisuutta. Tällainen omaisuus voidaan panna takavarikkoon, vaikka

omaisuus ei olisi sen laatuista, että siitä voitaisiin periä vastaajan velka. (Leppänen 2008, 1120-1121)

Takavarikon täytäntöönpanossa noudatetaan ulosmittauksen menettelysäännöksiä (4:26-36). Omaisuutta pannaan takavarikkoon ulosottomiehen tekemällä päätöksellä, jolloin takavarikko tulee voimaan velalliseen nähden. Omaisuus ei siis vielä joudu takavarikkoon tuomioistuimen päätöksellä, vaan vasta ulosottomiehen tekemällä päätöksellä. Ulosottomies tekee lisäksi varmistustoimen, joka riippuu omaisuuden laadusta. Esimerkiksi takavarikoidun irtaimen esineen ulosottomies voi joko ottaa haltuunsa tai jättää velallisen haltuun. Takavarikon täytäntöönpanolla on samat vaikutukset kuin ulosmittauksella (UK 8:8 sekä 4:37-41 ja 78). Omaisuutta koskee ulosmittauksen jälkeen määräyskielto. Takavarikko tuottaa siis suojan vastaajaa nähden. Takavarikko ei estä omaisuuden ulosmittausta, jo toisen maksutuomion saaneen velkojan nähden. Jos omaisuus kohdistuu OK 7:2 luvun mukaiseen tiettyyn omaisuuteen, se saadaan myydä vasta, kun turvaamistoimipäätöksen täytäntöönpano on joko peruutettu tai rauennut. (Leppänen 2008, 1121-1122)

Takavarikko voidaan myös kohdistaa palkan ulosmittaukseen tai muuhun toistuvaistuloon. Tällöin ulosmittauskelpoinen osa suoritetaan ulosottomiehelle. Velallisen kuolinpesäosuus tai määräosuus yhteisestä omistamasta omaisuudesta, kuten kiinteistö, voidaan panna takavarikkoon. Takavarikon tarkoituksena on hakijan oikeuden turvaaminen, ei omaisuuden realisointi. Koska takavarikon tarkoituksena on jäädyttää velallisen tietty omaisuus, omaisuutta ei voida myydä UK 5 luvun mukaisesti ellei omaisuus ole semmoista, jonka arvo alentuu nopeasti tai hoitokulut ovat korkeat. Hakijan asettaman vakuuden tulee myös kattaa myös myynnistä mahdollisesti aiheutuvat vahingot. Myynnistä kertyneitä varoja ei tilitetä takavarikon hakijalle, vaan ne jäävät takavarikkoon ulosottomiehen haltuun. Muutenkaan takavarikoituja tai kertyneitä rahavaroja ei jaeta eikä tilitetä hakijalle. Ulosottomies säilyttää varat joko virkavarojen tilillä tai jos summa on yli 10 000 euroa, varat tallennetaan erikseen luottolaitokseen korkoa kasvamaan OK 6:23 ja 8:7:3 mukaan. (Leppänen 2008, 1122-1123)

3.7 Muun turvaamistoimen täytäntöönpano

Muun turvaamistoimen (OK 7:3) täytäntöönpanoa sovelletaan UK 8 soveltuvien osien. Luvussa on kaksi säännöstä (UK 8:9 ja UK 8:10), joissa on yleinen viittausääntö UK 7 lukuun ja toimitsijaa koskeva säännös. Muussa turvaamistoimen täytäntöönpanossa sovelletaan muun kuin maksuvelvoitteen täytäntöönpanoa koskevia säännöksiä. UK 7 luvussa käsitellään hädän sekä luovutus- tekemis- ja kieltovelvoitteen täytäntöönpanoa. (Leppänen 2008, 1123)

OK 7:3 koskevassa päätöksessä tuomioistuin on saattanut päätöksellä kieltää sakon uhalla vastaajaa tekemästä jotakin. Turvaamistoimi pannaan täytäntöön noudattaen kieltovelvoitteen

täytäntöönpanoa koskevia säännöksiä. Täytäntöönpanossa ulosottomies antaa vastaajalle turvaamistoimipäätöksen tiedoksi, kunhan hakija on asettanut vakuuden ja tämän jälkeen vastaajan tulee noudattaa päätöksessä olevaa velvoitetta. Hakija voi tässä vaiheessa asettaa torjuntavakuuden. Jos vastaaja rikkoo kieltoa, ulosottomiehen tulee hakea UK: 3:78 mukaan uhkasakon tuomitsemista tuomioistuimelta. Ulosottomies asettaa tarvittaessa uuden uhkasakon, jos ulosottomies voi sopivalla tavalla estää kiellon uudelleen rikkomista, ulosottomiehen on ryhdyttävä sellaisen toimeen. Yleensä tieto siitä, että vastaaja on rikkonut kieltoa, tulee hakijalta. Hakija voi myös itse hakea uhkasakon tuomitsemista tuomioistuimelta. Tämä voi olla jopa parempi ratkaisu, koska hakija pystyy esittämään paremmin selvityksen kiellon rikkomisesta (Leppänen 2008, 1123-1124)

Jos tuomioistuin on taas määrännyt vastaajan sakon uhalla tekemään jotakin, kyseessä on henkilökohtainen tekemisvelvoite UK 7:3,1:n 2 kohdan mukaan. Turvaamistoimipäätöksessä tarkoitetussa velvoitteessa vastaaja kehoitetaan tekemään jotakin. Jos vastaaja ei noudata määräystä, ulosottomies hakee uhkasakon tuomitsemista ja tarvittaessa asettaa uuden uhkasakon. OK 7:3 luvun mukaisessa turvaamistoimessa hakija on voitu myös velvoittamaan tekemään tai teettämään jotakin. Hakija vakuuden hyväksytyä, hakijalle annetaan lupa tehdä jotakin. Tarvittaessa ulosottomies antaa UK 7:12.1 mukaan virka-apua. (Leppänen 2008, 1124)

Tuomioistuin voi myös määrätä, että vastaajan omaisuutta pannan jonkun toimitsijan haltuun, esimerkiksi asianajajan. Toimitsijan on sekä hoidettava ja säilytettävä huolellisesti hänelle uskottua omaisuutta. Tehtävän päätyttyä toimitsijan on annettava tili ulosottomiehen haltuun. Toimitsijalle on myös tarvittaessa annettava virka-apua. Ulosottomies huolehtii virka-avun antamisesta, koska toimitsijalla ei ole valtuuksia käyttää ulosottoviranomaiselle kuuluvia pakkokeinoja. Virka-avun tulee olla tehtävään nähden aiheellista. Esimerkiksi, jos vastaaja ei luovuta vapaaehtoisesti tuomioistuimen määräämiä asiakirjoja toimitsijan haltuun, ulosottomies voi virka-apuna ottaa asiakirjat haltuunsa ja antaa ne eteenpäin. Ulosottomies voi myös asettaa sakon uhan asiakirjojen luovuttamiseksi. (Leppänen 2008, 1125)

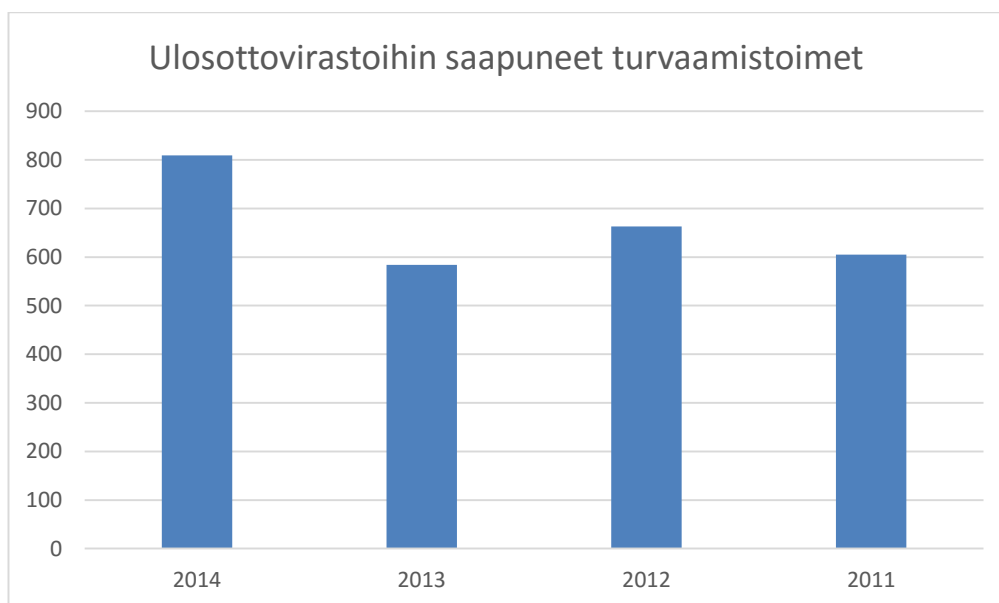
3.8 Kulut

Ensisijaisesti hakija vastaa täytäntöönpanosta aiheutuvista kuluista. Turvaamistoimiasian käsittelyn yhteydessä ei päätetä, että kuka vastaa kuluista, vaan pääasian käsittelyn yhteydessä ratkaistaan se, että kenelle jää korvattavaksi lopulliset täytäntöönpanosta syntyneet kulut. Tämä johtuu siitä, että pääasiassa yhteydessä tiedetään parhaiten, että onko turvaamistoimi ollut aiheellinen vai aiheeton. (Jokela 2012, 164). Oikeusapulain 1 luvun 1 § mukaan oikeusapua voidaan myöntää maksutonta oikeusapua. OAL:n 4.4 § mukaan oikeusavun saaja vapautuu myös joistakin täytäntöönpanokuluista, esimerkiksi tuomioistuimesta syntyneistä täytäntöönpanokuluista.

Jos turvaamistoimi on ollut aiheeton, hakija joutuu korvaamaan turvaamistoimesta syntyneet kulut sekä täytöntöönpanosta syntyneet vahingot, jotka ovat yhteydessä turvaamistoimeen. Hakijan korvausvastuu on riippumatonta eli ankaraa vastuuta. Toimivaltainen tuomioistuin määrittelee turvaamistoimesta syntyneet kulut, kun pääasia ei ole saatu vireille. Vahingon ja kulujen korvaamista kanne on nostettava vuoden kuluessa siitä päivästä, kun turvaamistoimi peruutettiin. (Jokela 2012,164-165)

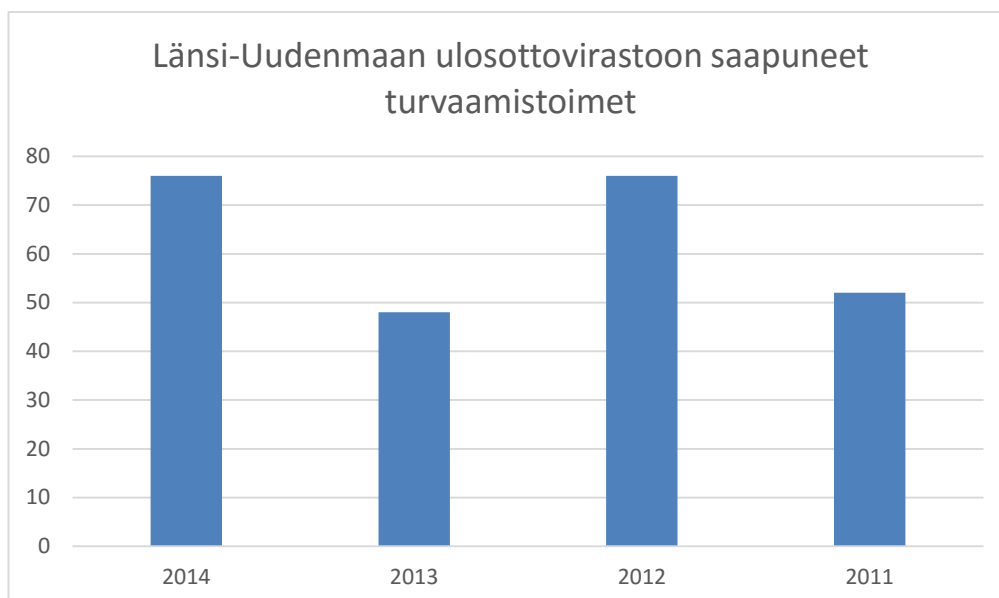
3.9 Tilastoja

Valtakunnanvoudin viraston sivuilta julkaisut kohdasta löytyy ulosottolaitosten tilastoja vuosilta 2009- 2014. Alla olevasta kuviosta näkyy, että kuinka paljon turvaamistoimia on saapunut ulosottovirastoihin vuosina 2011- 2014. Toiseen kuvioon on esimerkkinä otettu tilastot, että kuinka paljon turvaamistoimia on saapunut Länsi-Uudenmaan ulosottovirastoon vuosina 2011- 2014.

Kuva 1: Ulosottoon saapuneet turvaamistoimet koko valtakunnassa vuosina 2011-2014

Kuva 2. Länsi-Uudenmaan ulosottovirastoon saapuneet turvaamistoimet vuosina 2011-2014

Turvaamistoimia saapui eniten vuonna 2014. Silloin ulosottoon toimia saapui 809 kappaletta. Vuonna 2013 ulosottoon tuli 584 turvaamistointa, 2012 tuli 663 ja 2011 saapui 605 kappaletta. Turvaamistoimien valtakunnallisten tilastojen perusteella voidaan tehdä erilaisia johtopäätöksiä, joiden syitä pohditaan lyhyesti alempana.

Valtakunnanvoudinviraston tilastojen mukaan eniten turvaamistoimia esiintyy pääkaupunkiseudulla ja muissa isoissa taajamissa. Suurissa taajamissa on enemmän yrityksiä ja eräänä huomattavana syynä voidaan pitää, että isoissa kaupungeissa on enemmän yrityksiä, joihin kohdistuu turvaamistoimenpiteitä. Moniin yrityksiin voidaan hakea turvaamistoimenpidettä yrityksen konkurssin takia, koska voi olla vaarana, että hakija pelkkää hänelle kuuluvan oikeuden tai omaisuuden joko katoavan tai häviävän konkurssin myötä. Turvaamistoimet voivat olla hyödyksi, kun konkurssipesän omaisuutta selvitetään. Voi olla riski, että velallinen yrittää joko hävittää tai kätkeä asiakirjoja, jotka vaarantavat velkojien oikeutta. Joten siksi konkurseissa turvaamistoimen käyttö voi olla suhteellisen kannattavaa.

Talousrikosten määrä on myös kasvussa, koska taloudellisessa taantumassa talousrikosten määrä kasvaa. Yleisimmät talousrikokset ovat kirjanpitorikokset ja veropetokset. (Sisäministeriö 2016) Verohallinnon sivujen mukaan talousrikosten määrä on kasvanut vuoden 2012 jälkeen. Huomattavana erona edellisiin vuosiin on, että Verohallinnossa tehtiin enemmän veron tarkastuksia kuin aiempina vuosina ja harmaan talouden kitkemiseen panostettiin enemmän. (Verohallinto 2015). Vakuustakavarikolla on merkittävä osuus talousrikoksissa. Tuomioistuimien käsittely voi olla aikaa vievä, joten esimerkiksi tutkinnanjohtaja voi tehdä väliaikaisen turvaa-

mistoimipäätöksen. Ilman vakuustakavarikkoa vastaaja voisi joko hävittää tai antaa omaisuutta pois. Verotakavarikon käyttö voidaan myös joutua käyttämään sekä harmaan talouden että kirjanpitorikosten takia.

3.10 Täytäntöönpanomaksut

Turvaamistoimista, kuten muista ulosottoon saapuvista hakemuksista, hakijalta peritään täytäntöönpanomaksu. Maksu suuruus on 225,00 euroa. Turvaamistoimen täytäntöönpanosta perittävä summa on sama kuin häätöjen ja osamaksutilitysten ja kyseisen maksun nimi on täytäntöönpanomaksu. Jos hakija haluaa, että ulosottomies antaa turvaamistoimen velalliselle tiedoksi, hakijalta peritään vielä 70,00 euron tiedoksiantomaksu. (Ulosotto 2016)

3.11 Turvaamistoimen peruuttaminen

Täytäntöönpano voidaan joutua peruuttamaan erilaisten syiden vuoksi. Syynä voi olla, että tuomioistuin antaa keskeytysmääräyksen, koska turvaamistoimipäätökseen on haettu muutosta. Tällöin tuomioistuin antaa määräyksen, jossa jo suoritettu täytäntöönpano peruutetaan. Vastaaja voi myös vaatia täytäntöönpanon peruuttamista, jos väliaikaista turvaamistointoa ei ole pantu vireille kuukauden määräajassa. Hakijan on näytettävä, että asia on annettu tiedoksi vastaajalle ja vienyt asian määräajassa pääkäsittelyyn. Pääasiaa koskeva kanne on myös voitu hylätä tai jätetty tutkimatta, mutta tuomioistuin voi kuitenkin määrätä, että turvaamistoimipäätös pysyy voimassa, kunnes pääasia tulee lainvoimaiseksi. Turvaamistoimen täytäntöönpano voidaan myös peruuttaa, jos tuomioistuin asianosaisen vaatimuksesta niin määrää. Vastaajan asettama torjuntavakuus peruuttaa myös turvaamistoimen täytäntöönpanon, jos hakija hyväksyy sen. (Linna 2008, 238). Ulosoton asettama vakuus voi myös peruttaa täytäntöönpanon. Vakuuden määrä voi liian suuri hakijalle ja hakija joutuu luopumaan turvaamistoimen täytäntöönpanosta.

4 Eurooppalaisen tilivarojen turvaamismääräys

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus N:o 655/2014 eurooppalaisen tilivarojen turvaamismääräysmenettelyn käyttöön ottamisesta annettiin keväällä 2014 ja asetuksen pitäisi astua voimaan 18.01.2017. Asetuksessa on jätetty joitakin seikkoja kansallisesti ratkaistavaksi, koska asetuksen soveltaminen edellyttää kansallista sääntelyä. Tätä varten Oikeusministeriö asetti työryhmän, joka valmistelee kansalliset säädökset. Euroopan unionin jäsenvaltioiden on jätettävä viimeistään 18.07.2016 asetuksen 50 artiklassa olevat kohdat. Artikla käsittelee toimivaltaisia kansallisia tuomioistuimia ja viranomaisia sekä kansallisten säännösten sisältöä. (Oikeusministeriö 2015, 8,) Kyseinen luku eurooppalaisen tilivarojen turvaamismääräyksistä on kirjoitettu Oikeusministeriön esityksen mukaan. Luvussa pyritään käsittelemään, että mitä

turvaamismääräyksillä tarkoitetaan, miten prosessi etenee ja mitä uusia toimenpiteitä turvaamismääräykset tuovat sekä tuomioistuimiin, ulosottoviranomaisille ja pankeille.

Euroopan unionin yksityisoikeuden alan säädöksillä on pyritty, että toisessa jäsenvaltiossa annettu tuomio on täytäntöönpanokelpoinen muissa jäsenvaltioissa. Jokaisessa maassa on kansallisia menettelyjä pankkitileihin kohdistuvia turvaamistoimenpiteitä, mutta toimenpiteiden tehokkuus ja edellytykset vaihtelevat valtioiden välillä. Kansallisten turvaamistoimenpiteiden hakeminen ja täytäntöönpano kansainvälisissä asioissa ovat olleet hankalia ja aikaa vieviä. Uuden asetuksen tarkoituksena on nopeuttaa ja tehostaa jäsenvaltioiden rajojen ylittävissä tapauksissa. Esityksessä on ehdotettu, että toimivalta turvaamistoimen antamisesta keskitetään Helsingin käräjäoikeuteen. Ulosottomies vastaisi turvaamismääräysten täytäntöönpanosta. Tarvittavat asiakirjat voitaisiin toimittaa Helsingin käräjäoikeuteen tai myös Valtakunnavoudinvirastolle. (Oikeusministeriö 2015, 12-13)

Uuden asetuksen tavoitteena on perustaa uusi ja itsenäinen eurooppalainen tilivarojen turvaamismenettely, jonka avulla velkoja voi estää velallista siirtämästä tai nostamasta varoja toisessa EU-maassa olevalta pankkitililtä määräykseen mainittuun määrää saakka. Turvaamistoimi koskee ainoastaan pankkitilillä olevaa omaisuutta. Asetuksessa määritellään säännökset turvaamistoimen antamisesta ja täytäntöönpanosta sekä oikeussuojakeinoista. (Oikeusministeriö 2015, 14) Keskeinen ero OK 7 luvun mukaisiin turvaamistoimiin on, että turvattava omaisuus yksilöidään jo tuomioistuimen antamassa turvaamistoimimääräyksessä. Turvaamistoimi on velkojan käytettävissä ylimääräisenä ja vapaaehtoisena keinona. Asetus ei estä turvaamistoimenpiteen hakemista sekä omassa kotimaassa ja kansallisen turvaamistoimenpiteen hakemista rinnakkain toisesta Euroopan unionin jäsenvaltiosta. Rajat ylittävällä tapauksella tarkoitetaan asiaa, jossa turvattava pankkitili sijaitsee eri jäsenvaltiossa kuin turvaamismääräystä koskeva hakemusta käsittelevä tuomioistuin tai velkojan kotipaikka on. (Oikeusministeriö 2015, 15-16)

4.1 Tuomioistuinkäsittely

Velkoja voi hakea turvaamistoimea joko ennen pääasian tuomiota ennen tai sen jälkeen. Hakeminen ennen pääasian vireillepanoa vaatii, että velkojalla on eräntynyt saatava tai liiketoimesta tai tapahtumasta johtuva kannekelpoinen vaatimus. Velkojan on näytettävä toteen, että on riski siitä, että hänen vaatimuksensa myöhempi täytäntöönpano estyy tai vaikeutuu ilman turvaamismääräystä. Määräyksessä siis edellyttää jossain määrin OK 7 luvun kahta perusedellytystä; vaade- ja vaaraedellytystä. Hakijan on myös näytettävä, että hän todennäköisesti menestyy pääasiassa. Pääasian lainvoimaisen tuomion jälkeen voi myös hakea turvaamistoimea. Tämä poikkeaa jossain määrin OK 7 luvun mukaisista turvaamistoimista. OK 7 luvun mukaisissa turvaamistoimissa on katsottu, että hakijalla ei ole enää oikeussuojan tarvetta

lainvoimaisen tuomion jälkeen. Vain ulosottomies voi määrätä OK 7 luvun mukaisen turvaamistoimen lainvoimaisen tuomion jälkeen. OK 7 lukuun verrattuna voidaan todeta, että eurooppalaisen tilivarojen turvaamistoimen kynnys on korkeampi kuin esimerkiksi saamistakavarikon. Kynnys saamistakavarikon saamiselle on matala, mutta suojamekanismit eli vakuus ja vahingonkorvausvastuu ovat ankaria. (Oikeusministeriö 2015, 18-19)

Päätös vakuuden antamisesta on yksi keskeisemmistä eroista turvaamismääräysmenettelyn ja OK 7 luvun mukaisten turvaamistoimien välillä. Asetuksen mukaan vakuudesta päättää tuomioistuimien eikä ulosotto turvaamistoimipäätöksen täytäntöönpanovaiheessa. Helsingin käräjäoikeuden olisi siis määrättävä, että vaaditaanko hakijalta vakuus vai ei. Vakuudella on sama tarkoitus kuin OK 7 luvun turvaamistoimilla. Sillä estetään menettelyn väärinkäyttö ja virheestä johtuvien vahinkojen korvaaminen. Tuomioistuimen on ilmoitettava velkojalle vakuuden määrä ja hyväksyttävät muodot. Turvaamismääräys voidaan antaa vasta, kun vakuus on edellytysten mukaisesti annettu. Oikeusministeriön ehdotuksessa ehdotetaan, että vaikka tuomioistuimien tekee päätöksen vakuudesta, velkoja asettaisi vakuuden ulosottoon. Ulosotosta ilmoitettaisiin tuomioistuimeen, kun hyväksyttävä vakuus on annettu. Ulosotto ottaisi ilmoituksen yhteydessä myös kantaa vakuuden riittävyyteen ja hyväksyttävyyteen. (Oikeusministeriö, 23, 2015) Velkoja on vastuussa virheestä johtuvasta vahingosta. Todistustaakka on lähtökohdaisesti velallisella. Velkojan vahingonkorvausvastuu on lievempää kuin OK 7 luvun mukaisissa turvaamistoimissa. (Oikeusministeriö 2015, 24)

4.2 Täytäntöönpano

Asetuksessa ei ole säädetty, että mikä taho hoitaisi turvaamistoimen täytäntöönpanon. Asetuksessa ehdotetaan, että täytäntöönpanossa voitaisi soveltaa täytäntöönpanojäsenvaltion kansallista lainsäädäntöä. OK 7 luvun turvaamistoimien täytäntöönpanosta säädetään UK 8 luvussa. Oikeusministeriön ehdotuksen mukaan olisi luontevaa, että ulosottomies olisi toimivaltainen viranomaisena myös eurooppalaisessa tilivarojen turvaamismääräyksen täytäntöönpanossa, koska ulosottomiehillä on lain mukaiset valtuudet päästä käsiksi velallisten pankkitietoihin. Tarkoituksena on, että turvaamistoimet muistuttaisivat mahdollisimman paljon kansallisten turvaamistoimien täytäntöönpanoa. Helsingin käräjäoikeus ja Valtakunnanhallinnon virasto huolehtisivat siitä, että tarvittavat asiakirjat toimitettaisiin asiasta vastaavalle ulosottomiehelle. (Oikeusministeriö 2015, 29-30)

Pankki, jolle turvaamismääräys on osoitettu, on viipymättä toteutettava turvaamismääräys kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Esityksessä ehdotetaan, että pankille ei annettaisi itse turvaamismääräystä, vaan ulosottomies antaisi pankille vastaavan määräyksen. Itse turvaamistoimimääräys jäisi ulosottomiehelle, jonka tulisi huolehtia tilin tunnistamisesta ennen pankille annettua määräystä. Ulosottomiehen tulisi pyrkiä tunnistamaan tili esimerkiksi pankille

tehtävällä tiedustelulla. Määräyksen toteuttamiseksi pankin on joko varmistettava, että kyseistä määrää ei siirretä tai nosteta tililtä tai siirrettävä määrä siirretään turvaamistarkoitusta palvelevalle tilille. Määräyksen toteuttaminen ei vaikuta tilillä oleviin varoihin, jotka ylittävät turvaamismääräyksessä olevan määrän. Turvaamismääräys voi vain kohdistaa tilillä turvaamishetkellä oleviin varoihin, ei myöhemmin tuleviin varoihin. Turvattavia tilejä koskee etusijaisjärjestys. Velallisen nimissä olevat tilit turvataan ennen yhteisissä nimissä olevia tilejä ja säästötilit ennen käyttötilejä. Säännös syrjäyttää asetuksen etusijaperiaatteen nojalla ristiriidassa olevan kansalliset säännökset. Oikeusministeriön esityksessä myös ehdotetaan, että jos hakijalla ei ole vastaajan tilitietoja, ulosottomies olisi toimivaltainen viranomainen, joka hankkisi tilitiedot. (Oikeusministeriö 2015, 30-32)

Pankin tai muun täytäntöönpanosta vastaavan elimen on turvaamismääräyksen toteutuksen jälkeen annetta ilmoitus varojen turvaamisesta. Ilmoitus tehtäisi vakiolomakkeelle ja se toimitetaan tuomioistuimelle ja velkojalle. Ehdotuksessa ehdotetaan, että ulosottomies antaisi ilmoituksen sekä tuomioistuimelle että velkojalle varojen turvaamisesta. Pankin tehtävänä on antaa ulosottomiehelle tieto turvaamismääräyksen toteuttamisesta ja tieto tulisi saa saada toimitettua mahdollisimman pian. Jos määräys on taas annettu toisessa jäsenvaltiossa, ulosottomiehen olisi toimitettava ilmoitus ensimmäisen työpäivän loppuun mennessä. Tuomioistuimelle toimitettava ilmoitus voitaisiin antaa millä tahansa sopivalla tavalla, kunhan asiakirjan sisältö ei muutu. Velkojalle ilmoitus toimitettaisiin saantitodistuksella tai vastaavaa sähköistä viestintäkeinoa käyttäen. Velalliselle ilmoitus annettaisiin vain, jos velallinen sitä itse pyytää. Ulosottomies huolehtisi myös tästä. (Oikeusministeriö 2015, 32-33)

4.3 Tiedoksianto

Velalliselle on annettava tiedoksi turvaamismääräys, koska velallista ei kuulla ennen määräyksen antamista. Tiedoksiannossa on annettava tiedoksi turvaamismääräys ja siihen liittyvät asiakirjat mahdollisine käännöksineen ja ilmoitus varojen turvaamisesta. Tiedoksiannon menettely riippuu velallisen kotipaikasta. Jos velallisen kotipaikka on alkuperäisessä jäsenvaltiossa, määräys annetaan tiedoksi jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti. Jos taas velallisen kotipaikka on muualla kuin alkuperäisessä jäsenvaltiossa, tarvittavat asiakirjat on toimitettava kolmen päivän kuluessa jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle (Oikeusministeriö 2015, 34)

4.4 Oikeussuojakeinot

Esityksessä ehdotetaan, että ulosottomies päättäisi täytäntöönpanoon kohdistuvista oikeuskeinoista. Ehdotusta perustellaan siten, että ulosottomiehellä on keskeinen rooli täytäntöönpanossa ja ulosottomiehellä on paremmat mahdollisuudet arvioida turvaamistoimen asianmukaisuudesta kuin tuomioistuimella. (Oikeusministeriö 2015, 65)

Velallinen voi hakea turvaamismääräyksen rajoittamista tai lopettamista. Rajoittamisella tarkoitetaan sitä, että ulosotosta vapautettavat määrät otetaan huomioon viranomaisaloitteisesti. Täytäntöönpano taas voidaan lopettaa, jos turvattu pankkitili on rajattu asetuksen ulkopuolelle. Tällä tarkoitetaan pankkitilejä, joihin ei voi kohdistaa ulosottoa ja keskuspankkien pankkitilejä. Täytäntöönpano on myös lopetettava, jos täytäntöönpano on vastoin täytäntöönpanojäsenvaltion oikeusjärjestyksen perusteita. (Oikeusministeriö 2015, 39)

Velallinen ja velkoja voi yhdessä pyytää tuomioistuimelta muuttamaan tai peruuttamaan turvaamismääräyksen. He voivat myös pyytää täytäntöönpanojäsenvaltion tuomioistuimelta tai täytäntöönpanoviranomaiselta määräyksen lopettamista tai rajoittamista. Ehdotuksessa ehdotetaan, että lopettamista tai rajoittamista koskeva toimivalta annettaisiin ulosottomiehelle. Velkoja voi myös pyytää muuttamaan turvaamismääräystä, jos velkoja haluaa mukauttaa vapautettavaa määrää. Tätä voidaan käyttää silloin, kun velallisella on tilejä muissa jäsenvaltioissa ja näiden tilien osalta on jo tehty riittävästi vapautuksia. (Oikeusministeriö 2015, 40)

Velallisella on myös oikeus asettaa vakuus turvaamisen sijaan. Vakuudella voi hakea turvattujen varojen vapauttamista tai määräyksen lopettamista. Vakuuden pitää olla sijaintivaltion lainsäädännön mukaisesti hyväksyttävässä muodossa ja sen pitää vastata turvattua määrää. Velallisen asettamassa vakuudessa on samat säännökset kuin velkojan asettamassa. Vakuus annetaan turvaamismääräyksen antaneelle tuomioistuimelle. Ehdotuksessa esitetään, että velallisen antama vakuus annettaisiin ulosottomiehelle, jonka tehtävä olisi ilmoittaa tuomioistuimelle, että vakuus on annettu. Ulosottomies ottaisi myös kantaa vakuuden hyväksyttävyyteen ja riittävyyteen. Esityksessä myös ehdotetaan, että täytäntöönpanoviranomainen eli ulosottomies päättäisi, että lopettaako velallisen antama vakuus täytäntöönpanon. Tätä perustellaan sillä, että ulosottomies olisi täytäntöönpanoa koskevien oikeussuojakeinoja osalta toimivaltainen viranomainen. (Oikeusministeriö 2015, 41-42)

Kolmansien oikeuksien koskevat säännökset tulisivat sovellettavaksi, kun kolmas osapuoli katsoo, että turvatut varat kuuluvat hänelle eikä velalliselle. Tällöin kolmas osapuoli voisi riitauttaa joko turvaamismääräyksen tai täytäntöönpanon siten kuin jäsenvaltion lainsäädän-

nössä säädetään. Kolmas osapuoli saa osallistua jommankumman asianosaisen puolelle oikeudenkäynnissä, jos hän esittää todennäköisiä syitä väitteensä perustaksi. Edellytyksenä on, että asia on vireillä asianosaisten välillä. Jos taas kolmas osapuoli riitauttaa turvaamistoimen täytäntöönpanon, hän voi UK 11 luvun 2 §:n mukaisesti tehdä ulosottovalituksen. (Oikeusministeriö 2015, 42-43)

4.5 Vaikutukset

Eurooppalaisen tilivarojen turvaamismääräys toisi lisätoita ainakin tuomioistuimille, ulosottoviranomaisille ja pankeille. Turvaamismenettelyiden keskittäminen Helsingin käräjäoikeuteen lisäisi tuomioistuimen työmäärää. Lisätyötä toisi tuomioistuimelle tulevista uusista tehtävistä kuten vakuudesta päättäminen ja turvaamismääräyksen tiedoksiannosta. Ulosottomiehellä on keskeinen rooli turvaamismääräyksen täytäntöönpanossa, mikä lisäisi heidän työtaakkaansa. Lisätyötä toisi erityisesti asetuksen edellyttämistä uusista tehtävistä, kuten oikeussuojakeinojen perusteiden arvioinnista. Täytäntöönpanoa ei ehdoteta keskitettävän, vaan siitä vastaisi vastaava ulosottomies. Tämän takia lisätyö jakaantuisi tasaisemmin, mutta se hidastaisi asiointumuksen kertymistä. On kuitenkin todennäköistä, että suurin osa täytäntöönpanosta sijoittuisi Etelä-Suomeen. Valtakunnanvoudinvirastolle tulisi myös lisätehtäviä, koska ehdotuksen mukaan heille toimitettaisiin asiakirjat ja he lähettäisivät ne ulosottomiehelle. Uusi tehtävä sopisi myös Valtakunnanvoudinvirastolle laissa säädettyihin tehtäviin, koska heidän kuuluu kehittää ulosottoa kansainvälistä yhteistyötä, huolehtia ulosoton hallintotehtävistä ja asiakirjat lähetettäisiin todennäköisemmin oikealle ulosottomiehelle. (Oikeusministeriö 2015, 71)

5 Yhteenveto

Turvaamistoimissa on sekä hyvät että huonot puolet, mutta oikein käytettynä turvaamistoimet ovat hyvä oikeussuoja hakijalle, jos on vaarana, että hakijalle kuuluva saatava tai oikeus on vaarassa menettää. Väliaikaisen päätöksen saa nopeasti tuomioistuimesta ja vastaajaa kuulematta. Varsinaiset pääkäsittelyt voivat olla tuomioistuimissa pitkiä ja sen takia turvaamistoimien käyttäminen voi olla hyödyksi hakijalle. Hakijan vastapuoli ei voi hävittää tai luovuttaa omaisuutta pois, koska kyseiset oikeudet on turvattu hakijan eduksi.

Turvaamistoimipäätökset voivat olla myös haitaksi, ainakin yrityksille. Toisessa kappaleessa esimerkkinä oleva Databit Oy on hyvä esimerkki tästä. Turvaamistoimen takia yritys on tällä hetkellä taloudellisissa vaikeuksissa, koska osa asiakkailta saamista maksuista menee ulosottoon ja jotkut asiakkaat ovat lopettaneet yhteistyö Databitin kanssa. Jotkut yritykset saatta-

vat jopa hakea väliaikaista turvaamistoimea vain kiusaamistarkoituksessa, koska pelkkä tuomioistuimen antama väliaikainen päätös saattaa vahingoittaa pysyvästi yrityksen liiketoimintaa huonontuneen maineen takia.

Turvaamistoimien täytäntöönpanomaksut eivät ole kovin kalliita ulosotossa ja päätöksen tuomioistuimesta saa nopeasti. Tämän takia on hyvä, että hakijalta yleensä vaaditaan vakuus. Vakuuden avulla pyritään estämään turhat turvaamistoimet, koska vakuuden määrä on suuri. Jos turvaamistoimi on ollut turha, hakijan vastuulle jää korvata vastaajalle aiheutuneet tappiot ja kustannukset.

Voidaan myös todeta, että monet ajattelevat turvaamistoimien on alun perin katsottu suojaavan sekä yksityishenkilöiden että yritysten omaisuuden ja oikeuksien suojaamista. Lähivuosina turvaamistoimia on alettu käyttämään enemmän myös muissa tilanteissa, esimerkiksi lakko-oikeuden rajoittamisessa. Ainakin Finnair on lähiaikoina käyttänyt OK 7.3 muuta turvaamistoa uhkasakon uhalla. Vuonna 2012 Finnair haki käräjäoikeudesta väliaikaisen turvaamistojen, jossa uhattiin uhkasakon uhalla, että lakon jatkuminen maksaisi ammattiliitoille 2,8 miljoonaa euroa. Väliaikaisen päätöksen jälkeen työntekijät palasivat töihin. Finnair kyllä perui turvaamistojen.

Turvaamistoimien käyttäminen lakkojen kieltämisessä herättää ajatuksia. Lakko-oikeus on kuitenkin perusoikeus, jonka avulla ammattiliitot pyrkivät parantamaan työntekijöiden oikeuksia. Lähtökohtaisesti työtuomioistuimen tulisi käsitellä työtaisteluihin liittyvät seikkaukset. Korkeimmalta oikeudelta on tullut ennakkoratkaisu turvaamistoimien käyttöön lakkojen kieltämisessä (KKO 2016:14). Ennakkoratkaisussa KKO on todennut, että käräjäoikeuden olisi pitänyt jättää tutkimatta vaade. Perusteluna on, että työtuomioistuimen yksinomaisen toimivallan vuoksi yleisellä tuomioistuimella ei ole valtaa ratkaista työtaistelutoimenpidettä. Korkeimman oikeuden ennakkoratkaisun myötä voi olla, että turvaamistoimia ei enää haeta työtaisteluiden lopettamiseen.

Euroopan unionin asetus N:o 655/2014 tilivarojenturvaamisesta tuovat uuden toimenpiteen ulosottovirastoihin ja Helsingin käräjäoikeuteen. Uusi toimenpide pyritään pitämään mahdollisimman paljon OK 7 luvun mukaisena turvaamistoimenpiteenä ja erityisesti saamistakavarikon kaltaisena. Hyvänä puolena voidaan todeta, että Euroopan unionin sisäiset takavarikot nopeutuvat ja kustannukset pienentyisivät. Velkojien on ennen ollut hankalaa periä saataviaan, jos vastaaja on siirtänyt varansa toisen maan tilille. Uuden asetuksen johdosta lainsäädäntöä joudutaan muuttamaan Euroopan Unionin maissa. Ongelmana voi olla, että miten eri jäsenvaltiot suhtautuvat, kun toisen jäsenvaltion viranomaiset tiedustelevat pankkitietoja. Pankkien asema on myös hyvin tärkeässä roolissa. Monissa EU:n maissa voi olla monia pankkeja, joten

tilitietojen saaminen voi olla hankalaa ja aikaa vievää. On myös vaikea sanoa, että miten pankit ja toisen jäsenvaltioiden viranomaiset suhtautuvat uuteen asetukseen, koska se lisää heidänkin työtaakkaansa.

Pitkän taistelun jälkeen opinnäytetyö on tehty. Aihe on haastava ja laaja, mutta lopputuloksena on, että opinnäytetyössä käydään läpi turvaamistoimien perusteet. Opinnäytetyön tarkoituksena oli avata, että mitä turvaamistoimenpiteet ovat, miten niitä haetaan ja mitä täytäntöönpanossa tehdään ja mielestäni työssä käsitellään perusasiat. Opinnäytetyössä käsitellään uutena asiana eurooppalaisen tilivarojen turvaamismääräystä, joka astuu voimaan vuoden 2017 alussa. Uskon, että opinnäytetyöstä on hyötyä sekä itselleni että muille, jotka haluavat tietää lisää turvaamistoimista. Uudet työntekijät ainakin hyötyvät kyseisestä opinnäytetyöstä, koska työssä käsitellään turvaamistoimia ja niiden täytäntöönpanoa perusteellisesti. Vanhoille konkareille opinnäytetyö on taas hyvää kertausta. Eurooppalaiset tilivarojen turvaamismääräykset ovat kokonaan uusi asia, joten siitä osiosta on varmasti kaikille hyötyä.

Opinnäytetyön aiheeseen olisi voinut ottaa erilaisen näkökulman ja lähtökohdan. Esimerkiksi aiheena olisi voinut olla ainoastaan turvaamistoimien täytäntöönpano ulosotossa ja yrittää keksiä jotain kehitettävää täytäntöönpanoon liittyen, koska työskentelen ulosottovirastossa. Koin, että ensiksi haluan oppia perusteet ennen kuin syventyisin tiettyyn aiheeseen perusteellisemmin. Sitä paitsi en halunnut tehdä työtä aiheesta, jonka täytäntöönpanosta en vastaa, koska kaikki perusasiat eivät olleet hanskassa.

Lähteet

Painetut lähteet

Jokela A, 2012, Oikeudenkäynnin asianosaiset ja valmistelu Oikeudenkäynti II, 3.painos, Helsinki: Talentum

Kukkonen R & Tolvanen M, 2011, Esitutkinta- ja pakkokeino-oikeuden perusteet, Helsinki: Talentum

Könkkölä M & Linna T, 2013, Konkurssioikeus, Helsinki: Talentum

Lindström J, 2014, Luotovalvonta ja saatavien perintä, 4. painos, Helsinki: Talentum

Linna T & Leppänen T, 2014, Ulosotto-oikeus 1, 2. painos, Helsinki: Talentum

Linna T, 2012, Prosessioikeuden oppikirja, Helsinki: Talentum

Linnat T, 2008, Ulosottokaaren pääkohdat, Helsinki: Talentum

Myrsky M & Rabinä T, 2015, Verotusmenettely ja muutoksenhaku, 7.painos, Helsinki: Talentum

Rikalainen E & Uitto T, 2008, Pakkokeinot ja saatavien perintä, Gummerus kirjapaino

Sähköiset lähteet

Leppänen T, Turvaamistoimipäätöksen täytäntöönpanosta, 2008. Viitattu 31.03.2016
<https://www.edilex.fi/lakimies/5569>

Oikeusministeriö. 2015. Eurooppalaisen tilivarojen turvaamismääräysmenettely täydentävät kansalliset säännökset. Viitattu 10.04.2015
http://www.oikeusministerio.fi/fi/index/julkaisut/julkaisuarkisto/1435829805159/Files/Eur_tilivarojen_turvaaminen_180s.pdf

Sisäministeriö. 2016. Talousrikollisuus ja harmaa talous Viitattu 22.04.2016.
https://www.intermin.fi/fi/turvallisuus/rikostorjunta/talousrikollisuus_ja_harmaa_talous

Ulosotto. 2016. Ulosottomaksut. Viitattu 18.04.2016
<http://www.oikeus.fi/ulosotto/fi/index/ulosotto/ulosottomaksut.html>

Valtakunnanvoudinvirasto. 2015. Ulosoton organisaatio. Viitattu 15.10.2015
<http://www.oikeus.fi/ulosotto/fi/index/ulosotto/ulosotonorganisaatio.html>

Valtakunnanvoudinvirasto. 2015. Ulosotto Suomessa 2014, ulosottolaitoksen tilastoja vuodelta 2014. Viitattu 19.12.2015.
http://www.valtakunnanvoudinvirasto.fi/material/attachments/vvv2/vvвлиitteet/yJ-khY8AOV/Ulosotto_Suomessa_2014_verkko.pdf

Valtakunnanvoudinvirasto. 2014. Ulosotto Suomessa 2013, ulosottolaitoksen tilastoja vuodelta 2013. Viitattu 19.12.2015.
http://www.valtakunnanvoudinvirasto.fi/material/attachments/vvv2/vvвлиitteet/0gb7oE3NP/Ulosotto_Suomessa_2013_pdf.pdf

Valtakunnanvoudinvirasto 2013. Ulosotto Suomessa 2012, ulosottolaitoksen tilastoja vuodelta 2012. Viitattu 19.12.2015

http://www.valtakunnanvoudinvirasto.fi/material/attachments/vvv2/vvвлиit-teet/6F8Uz0nxv/Tilastot_kertyvat...Tilastot_kertovat_Ulosottotoimen_tilastoja_vuodelta_2012.pdf

Valtakunnanvoudinvirasto 2012. Ulosotto Suomessa 2011, ulosottolaitoksen tilastoja vuodelta 2011. Viitattu 19.12.2015

http://www.valtakunnanvoudinvirasto.fi/material/attachments/vvv2/vvвлиit-teet/67VVQoREE/Tilastot_kertyvat_2011.pdf

Verohallinto. 2015. Ennätysmäärä talousrikoksia vuonna 2015. Viitattu 22.04.2016

https://www.vero.fi/fi-FI/Tietoa_Verohallinnosta/Medialle/Lehdistotiedotteet/Ennatysmaara_talousrikoksia_vuonna_2015%2839514%29

Kuvat

Kuva 1: Ulosottoon saapuneet turvaamistoimet koko valtakunnassa vuosina 2011-2014.....25

Kuva 2: Länsi-Uudenmaan ulosottovirastoon saapuneet turvaamistoimet vuosina 2011-2014.25

